

Strasbūrā, 7.6.2016.
COM(2016) 378 final

2016/0176 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par trešo valstu valstspiederīgo iecelšanu un uzturēšanos augstprasmes nodarbinātības nolūkos

{SWD(2016) 193 final}
{SWD(2016) 194 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums ietilpst Eiropas Savienības (ES) centienos izstrādāt vispusīgu migrācijas pārvaldības politiku, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 79. pantu, konkrēti — jaunu likumīgas migrācijas politiku, kā arī papildina ES izaugsmes stratēģiju saskaņā ar stratēģijas „Eiropa 2020” prioritātēm¹. Padomes 2009. gada ES zilās kartes direktīvas² mērķis bija atvieglot augsti kvalificētu darba ņēmēju, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, un viņu ģimenes locekļu uzņemšanu un mobilitāti, saskaņojot ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumus visā ES un paredzot tiesību kopumu. Ar direktīvu bija paredzēts uzlabot ES konkurētspēju, piesaistot augsti kvalificētus darba ņēmējus no dažādām pasaules vietām un tādējādi palīdzot risināt darbaspēka un prasmju trūkumu ES darba tirgū, kā arī nostiprinot ES konkurētspēju un ekonomikas izaugsmi. Tomēr 2009. gada direktīvai neizdevās sasniegt šos mērķus.

Pašlaik spēkā esošajai ES zilās kartes direktīvai ir konstatētas nepilnības, piemēram, ierobežojoši uzņemšanas nosacījumi un ļoti neliela pozitīva ietekme uz mobilitātes veicināšanu ES iekšienē. Tas kopā ar daudziem atšķirīgiem paralēlu noteikumu, nosacījumu un procedūru kopumiem attiecībā uz vienas un tās pašas kategorijas augstprasmīgu darba ņēmēju uzņemšanu, kuri iesniedz savus pieteikumus dažādās ES dalībvalstīs, ir ierobežojis ES zilās kartes pievilcību un izmantojamību. Tas nav lietderīgi, jo šāda sadrumstalotība nozīmē slogu darba devējiem un atsevišķiem pieteikumu iesniedzējiem, turklāt tas ir neefektīvi, kā parāda ļoti nelielais kopējais skaits atļauju, kas izdots augstprasmīgām personām.

Šā iemesla dēļ Komisijas priekšsēdētājs *Jean-Claude Juncker* paziņoja par savu nolūku risināt ES zilās kartes direktīvas nepilnības un ievērojami paplašināt tās ietekmi, piesaistot lielāku skaitu augstprasmīgu darba ņēmēju ES³. Paziņojumā „Eiropas programma migrācijas jomā”⁴ bija norādīts, ka saistībā ar jauno likumīgas migrācijas politiku tiks pārskatīta ES zilā karte, lai tā Eiropai efektīvāk piesaistītu talantīgus cilvēkus. Komisijas darba programmā 2016. gadam tika norādīts, ka, „*lai risinātu Eiropas demogrāfiskās un darba tirgus vajadzības nākotnē, [Komisija iesniegs] atjaunotu pieeju likumīgai migrācijai, tostarp pasākumus, ar kuriem uzlabot Zilās kartes direktīvu*”. Šajā priekšlikumā atspoguļots šā pārskatīšanas procesa rezultāts.

Paziņojumā, ko izdeva 2016. gada 6. aprīlī⁵, tika uzsvērta nepieciešamība migrācijas sekmīgas pārvaldības ietvaros nodrošināt ilgtspējīgu, pārredzamu, pieejamu un likumīgu piekļuvi Eiropai. Komisija atkārtoti norādīja, ka plāno ierosināt izmaiņas ES zilās kartes direktīvā nolūkā to nostiprināt kā vienotu Eiropas mēroga shēmu augstprasmīgu darba ņēmēju uzņemšanai. Diskusijās pēc paziņojuma publicēšanas Eiropas Parlaments aicināja izstrādāt jaunus likumīgus piekļuves ceļus Eiropai un mudināja Komisiju šajā saistībā rīkoties

¹ Lai gūtu pārskatu, sk. tīmekļa vietni [Īsi un kodolīgi par stratēģiju „Eiropa 2020”](#).

² Padomes 2009. gada 25. maija Direktīva 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos (OV L 155, 18.6.2009., 17. lpp.).

³ [Juncker politikas pamatnostādnes](#); [šīs Komisijas prioritātes](#); [komisāra D. Avramopoulos misijas vēstule](#).

⁴ [Komisijas 2015. gada 13. maija paziņojums „Eiropas programma migrācijas jomā”](#), COM(2015) 240 final.

⁵ [Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei „Ceļā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un labākām iespējām likumīgai nokļūšanai Eiropā”](#) COM(2016) 197 final.

vērienīgi. Savā 2016. gada 23. marta ziņojumā⁶ Parlaments atgādināja, ka ES zilās kartes direktīvas pārskatīšanai vajadzētu būt gan vērienīgai, gan mērķtiecīgai un tās ietvaros būtu jāmēģina novērst esošās direktīvas nekonsekvences, piemēram, attiecībā uz paralēlām valstu shēmām.

ES jau tagad konkrētās nozarēs saskaras ar strukturālu prasmju trūkumu un neatbilstību, kas var ierobežot izaugsmi, produktivitāti un inovācijas (piemēram, veselības aprūpes, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) un inženierijas jomā) un tādējādi palēnināt Eiropas ekonomikas turpmāko atveseļošanos, kā arī ierobežot tās konkurētspēju. Šo trūkumu novēršanā jāizmanto esošā darbaspēka aktivizēšana, apmācība un prasmju pilnveide, it sevišķi laikā, kad pastāv augsts bezdarba līmenis. Tomēr maz ticams, ka ar šiem pasākumiem būs pietiekami, lai pilnībā nodrošinātu vajadzības, un jebkurā gadījumā būs nepieciešams laiks, lai tiem būtu reāla ietekme uz darba tirgu un produktivitāti. Nākotnē strukturālas pārmaiņas ES tautsaimniecībā turpinās palielināt pieprasījumu pēc prasmēm, kādas darba tirgū nav tūlītēji pieejamas, tādējādi radot papildu prasmju trūkumu.

ES pašreizējā imigrācijas sistēma, kas paredzēta augstprasmīgiem darba ņēmējiem, nav pietiekami piemērota pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanai. Augstprasmīgu trešo valstu valstspiederīgo kopējā plūsma uz iesaistītajām dalībvalstīm⁷ gan saskaņā ar ES zilās kartes shēmu, gan valstu shēmām augstprasmīgiem darba ņēmējiem bija 23 419 cilvēki 2012. gadā, 34 904 cilvēki 2013. gadā un 38 774 cilvēki 2014. gadā⁸. Salīdzinot ar prognozētajām vajadzībām pēc augstprasmīgiem darba ņēmējiem konkrētās nozarēs, šie skaitļi ir izteikti nepietiekami, lai novērstu pašreizējo un nākotnē prognozēto darbaspēka un prasmju trūkumu augstprasmes profesijās ES. Turklāt, lai gan apsekojumi par augsti izglītotu potenciālo migrantu nolūkiem parāda, ka ES tiek uzskatīta par salīdzinoši ļoti pievilcīgu galamērķi, ES, salīdzinot ar citām attīstītajām tautsaimniecībām, to efektīvi neizmanto, lai piesaistītu lielāku skaitu augstprasmīgu darba ņēmēju vai lai paturētu ES izglītību ieguvušos talantus. Dati liecina, ka no visiem ārpuskopienas migrantiem, kas ierodas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) valstīs, ES par galamērķi izvēlas 48 % migrantu ar zemu izglītības līmeni un 31 % migrantu ar augstu izglītības līmeni⁹.

Šā priekšlikuma, kas aizstāj spēkā esošo ES zilās kartes direktīvu (2009/50/EK), mērķis ir uzlabot ES spēju piesaistīt un paturēt augstprasmīgus trešo valstu valstspiederīgos, kā arī uzlabot to mobilitāti un atvērt darbvietas dažādās dalībvalstīs. Proti, mērķis ir uzlabot ES spēju efektīvi un ātri reaģēt uz esošo un jaunu pieprasījumu pēc augstprasmīgiem trešo valstu valstspiederīgajiem un kompensēt prasmju trūkumu, lai palielinātu ekonomiskās imigrācijas ieguldījumu ES ekonomikas konkurētspējas uzlabošanā un demogrāfiskās novecošanās seku risināšanā.

⁶ [Ziņojums par stāvokli Vidusjūras reģionā un vajadzību pēc ES holistiskas pieejas migrācijas jomā, 2016. gada 23. marts, \(2015/2095\(INI\)\).](#)

⁷ Apvienotā Karaliste, Īrija un Dānija nepiedalās ES zilās kartes direktīvā saskaņā ar attiecīgajiem protokoliem, kas pievienoti Līgumiem.

⁸ Eurostat statistikas dati. Valstu atļauju skaits augstprasmīgiem darba ņēmējiem no 19 755 atļaujām 2012. gadā palielinājās līdz 21 940 atļaujām 2013. gadā un 24 922 atļaujām 2014. gadā, savukārt ES zilo karšu skaits no 3664 kartēm 2012. gadā pieauga līdz 12 964 kartēm 2013. gadā un 13 852 kartēm 2014. gadā.

⁹ Senne, J.-N. un David, A., „General Context and Contribution of Labour Migration in Europe” (Darbaspēka migrācijas Eiropā vispārējais konteksts un ieguldījums), ESAO, 2016. gads, tiks publicēts.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā**

Eiropas programma migrācijas jomā apliecināja nepieciešamību izmantot ES zilo karti, lai izstrādātu pievilcīgu ES mēroga shēmu augstprasmīgiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Arī 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā norādīja, ka to varētu panākt, izstrādājot saskaņotu ES kopējo pieeju, kas ietvertu elastīgākus uzņemšanas nosacījumus, uzlabotas uzņemšanas procedūras un pilnveidotas tiesības, tostarp mobilitāti ES iekšienē.

Šī iniciatīva papildina pārējos likumīgas migrācijas jomā pieņemtos instrumentus. It sevišķi tā papildina direktīvu par pārcelšanu uzņēmuma ietvaros¹⁰, kas atvieglo tādu augstprasmīgu darbinieku (vadītāju, speciālistu) ieceļošanu un mobilitāti ES iekšienē, kurus nodarbina ārpuskopienas uzņēmumi un kuri uz laiku tiek norīkoti darbam meitasuzņēmumos, kas atrodas ES. Tāpat tā papildina Direktīvu (ES) 2016/801, kas reglamentē uzņemšanu un tiesības attiecībā uz studentiem un pētniekiem, kā arī, piemēram, stažieriem un brīvprātīgajiem Eiropas brīvprātīgo sistēmas ietvaros. Šis priekšlikums arī papildina Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīvu 2003/86/EK, kas paredz nosacījumus tiesību uz ģimenes atkalapvienošanas izmantošanai, un 2003. gada 25. novembra Direktīvu 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, un arī atkāpjas no šīm direktīvām. Šis priekšlikums ir plašāks par minētajām direktīvām, jo paredz labvēlīgākus nosacījumus ģimenes atkalapvienošanai un vieglāku piekļuvi pastāvīgā iedzīvotāja statusam. Turklāt tas papildina Direktīvu 2011/95/ES (Kvalifikāciju direktīva)¹¹, ciktāl šā priekšlikuma darbības joma ir paplašināta, lai ietvertu augstprasmīgus starptautiskās aizsardzības saņēmējus. Šādas personas varēs dalībvalstīs ieņemt darbvietas atbilstīgi savām prasmēm un izglītībai un novērst profesionālu trūkumu konkrētos reģionos. Saskaņā ar šo priekšlikumu minētās personas varēs ienākt darba tirgū arī gadījumos, kad dalībvalstī, kas viņiem piešķirusi aizsardzību, nebūs vakanču viņu konkrētajā jomā.

Šis priekšlikums atbilst Rīcības plānam par trešo valstu valstspiederīgo integrāciju¹², kurā paredzēts kopējs politikas satvars, kas dalībvalstīm varētu būt lietderīgs, turpinot izstrādāt un nostiprināt savas valsts integrācijas politikas jomas attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, tostarp arī augstprasmīgajiem.

Regulā (EK) Nr. 1030/2002 ir noteikta trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās atļauju forma, un tā attiecas arī uz šo priekšlikumu.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Šā priekšlikuma mērķis ir paredzēt pievilcīgu ES mēroga shēmu augstprasmīgiem darba ņēmējiem saskaņā ar ES politikas jomām, kas vērstas uz vienotā tirgus padziļināšanu un pilnīgošanu¹³. Augstprasmīgu darba ņēmēju piesaistīšanas politika atbilst un nodrošina papildinājumu politikas jomām, kuras vērstas uz ES valstspiederīgo mobilitātes veicināšanu

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/66/ES par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros (OV L 157, 27.5.2014., 1. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādāta versija) (OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.).

¹² [COM\(2016\)377 final](#).

¹³ 2015. gada 28. oktobra paziņojums „Vienotā tirgus pilnīgošana”, [COM\(2015\) 550 final](#).

ES, ko atbalsta Regula (ES) Nr. 492/2011¹⁴, Regula (ES) 2016/589 (*EURES*)¹⁵ un gaidāmais darbaspēka mobilitātes tiesību aktu kopums attiecībā uz sociālā nodrošinājuma koordinēšanu. Šis priekšlikums arī papildina politikas jomas, kas uzlabo un pilnīgo ES darba ņēmēju prasmes, kā arī kvalifikāciju atzīšanu, lai darba ņēmējus labāk integrētu darba tirgū. Lielāks skaits pieejamu talantu sniedz ieguvumu ES ekonomikai kopumā, un sagaidāms, ka augstprasmīgu darba ņēmēju gadījumā būs maza ietekme uz ES darba ņēmēju pārvietošanu. Jaunajā Prasmju programmā Eiropai¹⁶ ir aplūkots plašais jautājums par kvalifikāciju atzīšanu, tādējādi arī šī programma attiecas uz augstprasmīgu darba ņēmēju uzņemšanu saskaņā ar ES zilās kartes shēmu, jo šie cilvēki, cenšoties panākt savu trešās valstīs iegūto kvalifikāciju atzīšanu, nereti saskaras ar šķēršļiem un augstām izmaksām. Visas šīs iniciatīvas sniedz ieguldījumu ES izaugsmes stratēģijā saskaņā ar stratēģijas „Eiropa 2020” prioritātēm.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šis priekšlikums attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem un augstprasmes darbam vajadzīgo atļauju izdošanas procedūrām. Tajā arī ietverti nosacījumi, ar kādiem trešās valsts valstspiederīgais var uzturēties otrā dalībvalstī. Tādējādi Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 79. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts saistībā ar šā Līguma 79. panta 1. punktu ir atbilstīgs juridiskais pamats.

Saskaņā ar Līgumiem pievienoto Protokolu Nr. 21 Apvienotā Karaliste un Īrija var trīs mēnešu laikā pēc priekšlikuma vai iniciatīvas iesniegšanas vai jebkurā laikā pēc to pieņemšanas informēt Padomi, ka tās vēlas piedalīties šāda ierosināta pasākuma pieņemšanā un piemērošanā. Neviena no šīm dalībvalstīm nav izmantojusi savas tiesības piemērot ES zilās kartes direktīvu. Saskaņā ar Līgumiem pievienoto Protokolu Nr. 22 Dānija nepiedalās uz šo pantu balstītos pieņemšanas pasākumos¹⁷.

Ekonomisko migrantu uzņemšana ietilpst ES un tās dalībvalstu kopējā kompetences jomā. It sevišķi neviens likumīgas migrācijas jomā ierosināts pasākums „neietekmē dalībvalstu tiesības noteikt uzņemšanas apjomu trešo valstu pilsoņiem, kuri to teritorijā ierodas no trešām valstīm, lai meklētu darbu, neatkarīgi no tā, vai viņi ir algoti vai pašnodarbināti” (LESD 79. panta 5. punkts).

• Subsidiaritāte

Aizvien aktuālāks ir kļuvis jautājums par to, kā uzlabot spēju piesaistīt un paturēt talantīgus darba ņēmējus no ārpuskopienas valstīm, un tas ir kopīgs jautājums visām dalībvalstīm. Lai gan katra dalībvalsts varētu saglabāt pati savu augstprasmīgu darba ņēmēju sistēmu, tas nepalielinātu ES pievilcību kopumā. Īpaši, ja salīdzina ES ar citiem lieliem galamērķiem, kam ir vienotāka pieeja, individuālu rīcību īstenojošo dalībvalstu, it sevišķi mazāku dalībvalstu, rīcībā nav pietiekamu instrumentu, lai starptautiski sacenstos par augstprasmīgiem darba ņēmējiem.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Regula (ES) Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā (OV L 141, 27.5.2011., 1. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 13. aprīļa Regula (ES) 2016/589 par Eiropas Nodarbinātības dienestu tīklu (*EURES*), darba ņēmēju piekļuvi mobilitātes pakalpojumiem un turpmāku darba tirgu integrāciju un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 492/2011 un (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 107, 22.4.2016., 1. lpp.).

¹⁶ COM(2016)381 *final*.

¹⁷ Apvienotai Karalistei, Īrijai un Dānijai Direktīva 2009/50/EK nav saistoša.

Pašreizējā sadrumstalotā situācija ar atšķirīgiem un paralēliem valstu noteikumiem attiecībā uz vienas un tās pašas kategorijas trešo valstu valstspiederīgajiem dalībvalstīs ir neefektīva un nelietderīga visām iesaistītajām pusēm. Pieteikumu iesniedzējiem un darba devējiem nākas ievērot sarežģītu tiesisko regulējumu, kas rada izmaksas un administratīvo slogu, kuru sevišķi smagi izjūt mazie un vidējiem uzņēmumi (MVU). Turklāt dalībvalstu iestādēm būtu vieglāk un rentablāk piemērot vienotu, skaidru un nepārprotamu noteikumu kopumu attiecībā uz augstprasmīgu darba ņēmēju uzturēšanās un darba atļauju pieteikumu izskatīšanu.

Rīkojoties kā vienots dalībnieks attiecībā pret pārējo pasauli, ES var nodrošināt apjomradītus ietaupījumus un tādējādi labāk sacensties ar citiem lieliem galamērķiem par ierobežoto augstprasmīgu darba ņēmēju skaitu. Šā priekšlikuma mērķis ir uzlabot ES vispārējo pievilcību, paredzot vienotu, pārredzamu, elastīgu un racionalizētu shēmu augstprasmīgiem darba ņēmējiem visā ES. Tas augstprasmīgiem darba ņēmējiem nepārprotami norāda, ka ES viņus labprāt sagaida, piedāvājot skaidras un ātras uzņemšanas procedūras kopā ar pievilcīgiem uzturēšanās nosacījumiem viņiem un viņu ģimenēm.

Turklāt tikai ES līmeņa rīcība var augstprasmīgiem darba ņēmējiem piedāvāt iespēju viegli pārvietoties, strādāt un uzturēties ES dalībvalstīs. Mobilitāte ES iekšienē palīdz labāk reaģēt uz pieprasījumu pēc augstprasmīga darbaspēka un novērst prasmju trūkumu. Savukārt valstu shēmas savas būtības dēļ nevar piedāvāt šādu iespēju brīvi pārvietoties no vienas dalībvalsts uz citu gadījumos, kad rodas darbaspēka trūkums vai darba iespējas.

Pat ar saskaņotāku ES mēroga shēmu un paralēlu valstu shēmu atcelšanu dalībvalstu kompetences jomā paliks konkrēti aspekti, piemēram, to uz Līgumu pamatotā privilēģija noteikt uzņemto trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kas no trešām valstīm ierodas to teritorijā, lai meklētu darbu. Dalībvalstīm arī būs iespēja ieviest darba tirgus pārbaudes gadījumā, ja to darba tirgus saskaras ar nopietniem traucējumiem, piemēram, augstu bezdarba līmeni konkrētā profesijā vai nozarē. Turklāt dalībvalstīs pašas varēs kontrolēt algas sliekšni (pat ja tas būs saskaņotāks un ar zemāko un augstāko robežvērtību), ko aprēķinās, pamatojoties uz vidējo algu valstī, un trūkstošās profesijas, uz kurām attieksies zemākais sliekšnis.

Ņemot vērā visus šos apsvērumus, priekšlikums atbilst subsidiaritātes līmenim.

• **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums attiecas uz trešo valstu augstprasmīgu darba ņēmēju uzņemšanas nosacījumiem, procedūrām un tiesībām, kas saskaņā ar LESD 79. pantu ir kopējas imigrācijas politikas elementi. Paralēli valstu noteikumiem jau pastāv ES mēroga noteikumi attiecībā uz šo trešo valstu valstspiederīgo grupu, taču tie ir jāgroza, lai risinātu noteiktās problēmas un pilnībā sasniegtu direktīvas mērķus, savukārt Savienības rīcības saturam un veidam nevajadzētu pārsniegt to, kas nepieciešams, lai sasniegtu šos mērķus.

Priekšlikums, no vienas puses, nodrošina līdzsvaru starp pilnveidotām tiesībām, tostarp mobilitāti ES iekšienē, pateicoties plašākai saskaņotībai, un, no otras puses, iekļaujošāku shēmu ar atvieglotākām uzņemšanas procedūrām (tostarp zemākiem algu sliekšņiem, tādējādi palielinot mērķa grupu), nodrošinot dalībvalstīm konkrētu elastīgumu, proti, iespēju pielāgot šo shēmu konkrētajai situācijai valstī.

Administratīvais slogs, ar ko dalībvalstis saskarsies tiesību aktu izmaiņu un papildu sadarbības dēļ, būs mērens, jo ES zilās kartes shēma jau pastāv, un gūtie ieguvumi pārspēs šo slogu.

- **Instrumenta izvēle**

Izraudzītais instruments ir jauna direktīva, lai atceltu un aizstātu pašreiz spēkā esošo ES zilās kartes direktīvu. Tas dalībvalstīm nodrošina konkrētu elastību attiecībā uz īstenošanu un piemērošanu. Direktīva ir saistoša attiecībā uz panākamo rezultātu, bet nodrošina dalībvalstīm elastību saistībā ar to, kā un ar kādu metodi ieviest šos mērķus savās valstu tiesību sistēmās un vispārējā kontekstā. Nav konstatēts neviens iemesls, kādēļ direktīvu vajadzētu aizstāt ar tieši piemērojamu regulu.

Nesaistošiem pasākumiem būtu pārāk ierobežota ietekme, jo iespējamie pieteikumu iesniedzēji un uzņēmumi turpinātu saskarties ar virkni atšķirīgu uzņemšanas noteikumu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

ES zilās kartes direktīvas pirmo īstenošanas ziņojumu¹⁸ iesniedza 2014. gada maijā, un tajā novērtēja valstu tiesību aktu atbilstību direktīvas noteikumiem. Ziņojumā secināja, ka dalībvalstu politisko izvēļu dēļ tajās stipri atšķiras piešķirto ES zilo karšu skaits, jo dalībvalstis ES zilo karti piemēro un popularizē ārkārtīgi dažādos veidos un dažos gadījumos dod priekšroku savām paralēlajām valsts shēmām. Ar pašreiz spēkā esošo ES zilās kartes direktīvu ir noteikti vienīgi minimālie standarti un dalībvalstīm nodrošināta plaša rīcības brīvība, paredzot daudzus diskrecionārus noteikumus un atsaucies uz valstu tiesību aktiem. Ziņojumā arī konstatēts, ka vairākas nepilnības novērojamas attiecībā uz transponēšanu, proti, ka dalībvalstis nav pildījušas savus ziņošanas pienākumus saskaņā ar direktīvu. Šos satraucošos jautājumus ar dalībvalstīm apsprieda valstu kontaktpunktu tīklā un kontaktgrupu sanāksmēs.

Komisijas turpmāka novērtējuma gaitā 2015.–2016. gadā šo pirmo ziņojumu aktualizēja un izvērša. Ir secināts, ka pašreizējā ES zilā karte neīsteno savu pievienotās vērtības nodrošināšanas potenciālu konkurējošām un papildinošām valstu shēmām attiecībā uz augstprasmīgiem darba ņēmējiem¹⁹.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Laikposmā no 2015. gada 27. maija līdz 30. septembrim tika veikta tiešsaistes sabiedriskā apspriešana par ES zilo karti un ES darbaspēka migrācijas politikas jomām. Kopā uz anketu tika saņemtas 610 atbildes un 15 rakstiski komentāri no ļoti dažādiem dalībniekiem, kas pārstāvēja visas attiecīgās ieinteresētās personas²⁰. Komentāri tika lūgti un saņemti no ES iedzīvotājiem, organizācijām un trešo valstu valstspiederīgajiem (kas dzīvo ES vai ārpus tās), kā arī no darba devējiem (starptautiskiem uzņēmumiem, kā arī MVU), to asociācijām, privātām un valsts nodarbinātības organizācijām, arodbiedrībām, ministrijām, reģionālajām un vietējām iestādēm, plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem, akadēmiķiem, starptautiskām organizācijām, izcelsmes valstu organizācijām vai iestādēm, sociālajiem partneriem un citiem pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem. Tāpat ar galvenajām dalībvalstīm, uzņēmējdarbības pārstāvjiem, praktiķiem, sociālajiem partneriem un starptautiskajām organizācijām (ESAO, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroju (UNHCR),

¹⁸ 2014. gada 22. maija paziņojums par to, kā tiek īstenota Direktīva 2009/50/EK, [COM\(2014\) 287 final](#).

¹⁹ Sk. pievienotā ietekmes novērtējuma 5. pielikumu.

²⁰ Rezultāti un komentāri ir [aplūkājami tiešsaistē](#).

Starptautiskā Migrācijas organizāciju (*IOM*)) notika dažādas divpusējas un grupu sanāksmes. Sociālajiem partneriem 2015. gada 3. decembrī tika rīkots īpašs seminārs sadarbībā ar Darba tirgus novērošanas centru (*LMO*) un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Pastāvīgo izpētes grupu imigrācijas un integrācijas jautājumos (*IMI*). Ārējs līgumslēdzējs īstenoja vairākus papildu pasākumus, lai apspriestos ar ieinteresētajām personām, iesaistot konkrētas valstu iestādes, darba devēju organizācijas, arodbiedrības un organizācijas izcelsmes valstīs.

Rezultāti ir ņemti vērā pārskatīšanā, kā atspoguļots ietekmes novērtējuma ziņojumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Tika izveidota Komisijas ekspertu grupa ekonomiskās migrācijas jautājumos (*EGEM*)²¹, lai atbalstītu turpmākās politikas izstrādi ekonomiskās migrācijas jomā. Pirmās *EGEM* sanāksmes laikā 2015. gada 25. martā eksperti apsprieda, kā „ES līmenī labāk pārvaldīt darbaspēka migrāciju”, un diskusijas galvenais temats bija ES zilās kartes pārskatīšana. Otrajā *EGEM* sanāksmē 2015. gada 7. decembrī uzmanība tika koncentrēta uz „politikas variantiem pārskatītajai ES zilajai kartei”²².

Turklāt 2015. gada 13. novembrī notika Eiropas migrācijas tīkla (*EMT*) kvalificētu migrantu ekspertu grupas (kas ir šā tīkla apakšgrupa) sanāksme ar dalībvalstu ekspertiem, kurā apsprieda ar ES zilo karti, paralēlajām valstu shēmām augstprasmīgiem darba ņēmējiem un šo shēmu mijiedarbību saistītos tehniskos jautājumus.

- **Ietekmes novērtējums**

Izstrādājot priekšlikumu, tika aplūkots plašs politikas iespēju spektrs, no kuriem daži, proti, ES zilās kartes direktīvas atcelšana, ieinteresētības izteikšanas punktu sistēmas ieviešana un starptautisko pakalpojumu sniedzēju jomas paplašināšana, tika izslēgti novērtējuma pirmajā posmā.

Izskatītie varianti

Padziļinātam novērtējumam tika saglabāti turpmāk uzskaitītie varianti.

0) Pamatscenārijs

Pašreiz spēkā esošo ES zilo karti turpinātu piemērot bez nekādām likumdošanas izmaiņām. Turpinātos spēkā esošo tiesību aktu pašreizējie uzraudzības un piemērošanas pasākumi, kā arī pasākumi, lai uzlabotu ārvalstu kvalifikāciju pārrobežu atzīšanu vai nu starp dalībvalstīm, vai sadarbībā ar trešām valstīm, apmainoties ar praksi un sniedzot turpmākus norādījumus valstu iestādēm.

1) Darbības jomas paplašināšana, nodrošinot tās pieejamību būtiski plašākai darba ņēmēju grupai, ietverot (dažus) darba ņēmējus ar vidēji augstu kvalifikāciju

Šis variants nodrošinātu ES zilās kartes pieejamību arī dažiem darba ņēmējiem ar vidēji augstu kvalifikāciju, jo alga un kvalifikācija tiktu paredzēti kā alternatīvi, nevis kumulatīvi nosacījumi. Salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju netiktu ievērojami uzlabots tiesību līmenis.

²¹ Komisijas ekspertu grupu reģistrs: [E03253](#).

²² Dalībnieku biedra statuss, sanāksmes ziņojumi un rakstiski komentāri ir pieejami: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail&groupID=3253>

2) Uzņemšanas nosacījumu un tiesību grozīšana, nepaplašinot darbības jomu un ietverot tikai augstprasmīgu darba ņēmējus

Šim variantam ir trīs apakšvarianti, kas atkarīgi no mērķa grupas (plašāka vai selektīvāka), un šis variants nepārsniedz pašreiz spēkā esošās direktīvas darbības jomu un pamatnoteikumus, bet visām apakšgrupām atvieglo nosacījumus, procedūras un tiesības.

- 2a) ES zilās kartes pieejamības nodrošināšana plašākai grupai augstprasmīgu darba ņēmēju

Šis apakšvariants paplašinātu to augstprasmīgo darba ņēmēju grupu, kas atbilst ES zilās kartes saņemšanai, atvieglotu uzņemšanu un pilnveidotu uzturēšanās un mobilitātes tiesības. Dalībvalstīm tiktu saglabāta ierobežota rīcības brīvība valsts līmenī pielāgot šo shēmu, bet tiktu atceltas paralēlas valstu shēmas.

- 2b) ES zilās kartes izmantošana, lai piesaistītu konkrētu visaugstprasmīgāko darba ņēmēju grupu

Ar šo variantu ES zilā karte kļūtu par samērā selektīvu instrumentu, kas attiektos uz personām ar visaugstākajām prasmēm. Atbilstīgajiem darba ņēmējiem būtu pieejama ātra un viegla uzņemšana un plašas tiesības. Joprojām būtu atļautas paralēlas valstu shēmas.

- 2c) Divu līmeņu zilās kartes izveide, kas paredzēta augstprasmīgu darba ņēmēju dažādiem prasmju līmeņiem

Šis apakšvariants apvienotu iepriekš aprakstītos apakšvariantus un izveidotu ES zilo karti ar diviem līmeņiem, kas būtu paredzēti augstprasmīgu darba ņēmēju dažādām kategorijām, proti, pirmais līmenis būtu paredzēts plašai augstprasmīgu darba ņēmēju grupai un selektīvāks otrais līmenis nodrošinātu ātrāku pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanu un vieglāku mobilitāti ES iekšienē. Paralēlas valstu shēmas tiktu atceltas.

3) Vienota standarta ES mēroga zilā karte

Ar šo politikas variantu kopumu tiktu ieviests standarta ES mēroga zilās kartes noteikumu kopums, kas būtu piemērojams dalībvalstīs. Dalībvalstīm nebūtu iespējas nevienu no ES zilās kartes nosacījumiem vai citiem noteikumiem pielāgot valsts darba tirgus apstākļiem. Vienas dalībvalsts izdota ES zilā karte tiktu savstarpēji atzīta visās dalībvalstīs un nodrošinātu neierobežotu mobilitāti ES iekšienē. Paralēlas valstu shēmas tiktu atceltas.

Horizontāli/paralēli likumdošanas varianti

Ir aplūkoti vairāki horizontāli likumdošanas varianti, kā arī viens nelegislatīvs variants. Šie varianti var būt neatkarīgi un pastāvēt papildus pamatscenārijam vai tikt apvienoti ar kādu no likumdošanas kopumiem.

a) Nelegislatīvi pasākumi, lai uzlabotu ES zilās kartes efektivitāti

Šā politikas varianta mērķis ir uzlabot ES zilās kartes īstenošanu un dalībvalstu praktisko sadarbību, turklāt tas veicina šīs kartes popularizēšanu, pateicoties informācijas kopīgošanai un popularizēšanas un reklāmas darbībām. Tas ietvertu praktiskus pasākumus, lai vienkāršotu ES zilās kartes shēmas izmantošanu, uzlabojot ārvalstu kvalifikāciju atzīšanu, un uzlabotu prasmju un darbvietu atbilstību.

b) Likumdošanas pasākums, paplašinot ES zilo karti, lai ietvertu inovatīvus uzņēmējus

Ar šo variantu tiktu paplašināta ES zilās kartes darbības joma un papildus augstprasmīgiem *algotiem* darba ņēmējiem tiktu ietverti inovatīvi uzņēmēji (tātad *pašnodarbināti* darba ņēmēji), un direktīvā šai grupai tiktu paredzēts atsevišķs uzņemšanas nosacījumu un tiesību kopums (iespējams, ietverot mobilitāti ES iekšienē).

c) Likumdošanas pasākums, paplašinot ES zilo karti, lai ietvertu augstprasmīgus starptautiskās aizsardzības saņēmējus un patvēruma pieteikuma iesniedzējus

Šis variants nodrošinātu piekļuvi ES zilajai kartei citu kategoriju migrantiem, kas piesakās vai ir saņēmuši starptautiskās aizsardzības statusu. Var izšķirt divas galvenās apakškategorijas un apakšvariantus: i) tiek ietverti tikai starptautiskās aizsardzības saņēmēji (bēgļi, personas, kam piešķirta alternatīvā aizsardzība); ii) tiek ietverti arī patvēruma meklētāji.

Izraudzītais variants

Pēc saglabāto variantu ietekmes, efektivitātes un lietderības, kā arī to iespējamības novērtēšanas, izraudzītais variants ir 2a) kopā ar a) horizontālo variantu (nelegislatīvi pasākumi) un c) horizontālā variantā i) apakšvariantu (darbības jomā tiek ietverti tikai starptautiskās aizsardzības saņēmēji). Tādējādi izraudzītais variants ietver šādus galvenos elementus: uzņemšanas nosacījumu grozījumus un ES zilās kartes pieejamību plašākai grupai augstprasmīgu darba ņēmēju; ar ES zilo karti saistīto tiesību pilnveidošanu, ietverot mobilitāti ES iekšienē; un darbības jomas nepaplašināšanu, atstājot tajā tikai un vienīgi augstprasmīgus darba ņēmējus. Turklāt vairs nebūs atļautas valstu shēmas attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz ko attiecas šīs direktīvas piemērošanas joma. Likumdošanas pasākumus papildinātu ar nelegislatīviem pasākumiem un, iespējams, ar ES zilās kartes pieejamību augstprasmīgiem starptautiskās aizsardzības saņēmējiem.

Izraudzītais variants panāk līdzsvarotu kompromisu, no vienas puses, starp augsta līmeņa iekļautību, ievērojamu elastību dalībvalstīm ar iespēju pielāgoties situācijai konkrētajā valstī un augstu aizstāšanas potenciālu paralēlām valstu shēmām, no otras puses, procedūru papildu atvieglošanu, augstāku tiesību līmeni, mobilitātes ES iekšienē papildu veicināšanu un augsta līmeņa saskaņošanu. Tādējādi šis izraudzītais variants ir (augstas) efektivitātes un lietderības, kā arī pozitīvas ekonomiskās un sociālās ietekmes līdzsvarots apvienojums. Šo pozitīvo ietekmi varētu palielināt, ja to apvienotu ar nelegislatīviem pasākumiem, piemēram, shēmas aktīvu popularizēšanu un labāku saskaņošanu starp darba devējiem un potenciālajiem migrantiem.

Tiek lēsts, ka šā variantā rezultātā tiktu izdotas papildu atļaujas ne mazāk kā 32 484 un ne vairāk kā 137 690 augstprasmīgiem darba ņēmējiem (gadā, iesaistīto dalībvalstu kopējais skaits, novirzes atkarībā no atsevišķu dalībvalstu noteiktā algas sliekšņa). Izrietošā pozitīvā ekonomiskā ietekme gadā tiek lēsta no 1,4 miljardu līdz 6,2 miljardu euro apmērā, ko nodrošinātu papildu augstprasmīgu darba ņēmēju iecelšana un nodarbinātība ES. Uzņemto augstprasmīgo darba ņēmēju kopējā skaita pieaugums un lielāks potenciāls paturēt ES apmācību saņēmušos jaunos talantus nodrošinās lielāku skaitu augstprasmīgu darba ņēmēju, ko darba devēji varēs izmantot, lai aizpildītu vakances, un tam būtu pozitīva ietekme uz izaugsmi un ES konkurētspēju. Kopā ar plašākām iespējām attiecībā uz profesionālo mobilitāti starp darbvietām un mobilitāti ES iekšienē tas atvieglotu darbinieku pieņemšanu un samazinātu tās izmaksas MVU, kā arī palīdzētu MVU novērst darbaspēka trūkumu un sekmēt savas izaugsmes perspektīvas. Tāpat tiktu pozitīvi ietekmēta uzņēmumu spēja nodarboties ar

pētniecību un izstrādi, un labumu gūtu ES inovācijas, pētniecības un uzņēmējdarbības vispārējā spēja. Šā varianta augstā efektivitāte un lietderība samazinātu arī ar tā piemērošanu saistīto administratīvo slogu.

Arī sociālā ietekme būs pozitīva, ja ES iedzīvotāji gūtu labumu no pozitīvās ietekmes uz vispārējo ekonomikas izaugsmi, pateicoties darbaspēka un prasmju trūkuma novēršanai, kas var netieši veicināt uz zināšanām balstītas ekonomikas un darbvietu radīšanas nostiprināšanu ES. Tā kā šī shēma ir paredzēta augstprasmīgiem darba ņēmējiem, to nosaka pieprasījums un tā ir samērā selektīva, kā arī ir iestrādāti atbilstīgi aizsardzības pasākumi, sagaidāms, ka būs maza ietekme uz ES darba ņēmēju pārvietošanu. Zilās kartes turētāji gūtu labumu no pozitīvas ietekmes, ko nodrošinātu pilnveidotas ģimenes atkalapvienošanas tiesības, piekļuve ilgtermiņa statusam un mobilitāte ES iekšienē. Tāpat var prognozēt pozitīvu sociālo ietekmi, pateicoties starptautiskās aizsardzības saņēmēju iekļaušanai, jo šādi augstprasmīgi saņēmēji, saņemot ES zilo karti, būtu pamanāmāki darba devējiem savā uzņēmējvalstī un varētu piekļūt darba tirgiem arī citās dalībvalstīs, nevis tikai tajā, kas piešķirusi aizsardzību. Tas atvieglotu viņu dalību darba tirgū, veicinot viņu integrāciju un spēju pašiem nodrošināt sev iztiku.

Regulējuma kontroles padomes atzinums

Ietekmes novērtējumu 2016. gada 5. februārī iesniedza Regulējuma kontroles padomei, un 2016. gada 2. martā notika sanāksme. Padome 2016. gada 4. martā izdeva pirmo atzinumu (kas bija negatīvs). Ietekmes novērtējumu atkārtoti iesniedza 14. martā, un otrais atzinums (kas bija pozitīvs) tika izdots 2016. gada 18. martā. Turpmāk uzskaitīti galvenie jautājumi, attiecībā uz kuriem Regulējuma kontroles padome prasīja veikt uzlabojumus, un norādīts, kā tie tika ņemti vērā.

a) Paskaidrot risinātās problēmas un to ES dimensiju

Ir nostiprināta ietekmes novērtējuma ziņojuma analīze par pašreizējo un gaidāmo darbaspēka trūkumu ES un to, kā to varētu efektīvi risināt ar pārskatīto zilās kartes shēmu un sevišķi ar augstprasmīgu darba ņēmēju no trešām valstīm uzlabotu mobilitāti ES iekšienē. Tāpat ir precizēta mijiedarbība starp ES iedzīvotāju mobilitāti ES iekšienē un augstprasmīgu darba ņēmēju mobilitāti un tas, kādā apjomā abi šie mobilitātes veidi palīdz risināt prasmju un darbaspēka trūkumu. Ir pievienoti dati un papildu analīze, lai labāk parādītu ES līmeņa rīcības nepieciešamību, piesaistot augstprasmīgus darba ņēmējus no trešām valstīm, un pievienoto vērtību ES, salīdzinot ar valstu shēmām. Ir sīkāk iztirzāta mijiedarbība starp ES zilās kartes pārskatīšanu un citām migrantu kategorijām, piemēram, starptautiskās aizsardzības saņēmējiem/patvēruma meklētājiem, pakalpojumu sniedzējiem un uzņēmējiem, kā arī nepieciešamība tos potenciāli iekļaut zilās kartes darbības jomā.

b) Paskaidrot mērķus un politikas variantus

Ir pārskatīti vispārējie un konkrētie mērķi, lai tie labāk atbilstu gan problēmas definīcijai, gan ierosinātajiem variantiem. Ir paskaidrota politikas variantu kopumu pamatojošā loģika un vienkāršots apraksts. Ir nostiprināti konkrētu variantu izslēgšanas pamatojumi, un ir uzlabota politikas variantu pārbaude un atlase.

c) Koncentrēt ietekmes analīzi uz galvenajiem darba tirgus aspektiem

Ietekmes analīzes apraksts ir vienkāršots un padarīts skaidrāks, un uzmanība ir noteiktāk koncentrēta uz darba tirgus aspektiem un ekonomisko ietekmi. Kad vien iespējams, ir noteikta ietekme uz katru dalībvalsti. Ir labāk uzsvērtas atšķirības starp dažādiem politikas variantiem un pamatscenāriju. Lai gan kvantitatīvie dati joprojām ir ierobežoti, ir analizētas

administratīvās izmaksas un ieguvumi dažādām ieinteresētajām personām. Ir izvēlēts viens izraudzītais variants, ko veido viens politikas variantu kopums un horizontāli elementi, pakāpeniski izslēdzot variantus saskaņā ar skaidriem un objektīviem kritērijiem.

- **Pamattiesības**

Šī iniciatīva pilnībā atbilst Pamattiesību hartai un pilnveido dažas no tajā paredzētajām tiesībām. It sevišķi šī iniciatīva palīdz nodrošināt tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), pateicoties atvieglotiem noteikumiem attiecībā uz ģimenes atkalapvienošanas augstprasmīgiem darba ņēmējiem, un tiesības strādāt un iesaistīties brīvi izraudzītā vai akceptētā profesijā (15. panta 1. punkts). Tāpat iniciatīva pilnībā atbilst tiesībām saistībā ar darba apstākļiem (15. panta 3. punkts) un darba ņēmēju tiesībām (27.–36. pants), jo saglabā tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi augstprasmīgiem darba ņēmējiem attiecībā uz darba apstākļiem, piekļuvi sociālajam nodrošinājumam, izglītībai un arodmācībām, kā arī piekļuvi precēm un pakalpojumiem. Ir pilnībā nodrošināta atbilstība 47. pantam (tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu), jo ir saglabāti ES zilās kartes pašreizējie noteikumi, kas attiecas uz apelācijas tiesībām pieteikuma noraidīšanas gadījumā, kā arī par tiesībām tikt informētam par noraidījuma iemesliem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav nekādas ietekmes uz Eiropas Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija pārliecināsies par pareizu un efektīvu transponēšanu visu iesaistīto dalībvalstu tiesību aktos. Īstenošanas posma gaitā Komisija organizēs regulāras kontaktkomiteju sanāksmes ar visām dalībvalstīm. Trešajā gadā pēc transponēšanas termiņa un reizi trīs gados pēc tam Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegs ziņojumu, kurā izvērtēs ES zilās kartes īstenošanu, darbību un ietekmi.

ES zilās kartes direktīvas piemērošanu uzraudzīs, pamatojoties uz galvenajiem politikas mērķiem un izmantojot vairākus aktuālus un izmērāmus rādītājus, kas balstīsies uz viegli pieejamiem, pieņemtiem un ticamiem datu avotiem. Pārskatītā direktīva nosaka, ka ir obligāti jāsniedz plašāka informācija, lai uzlabotu tās savlaicīgu sniegšanu un uzticamību. Tas palielinās šīs informācijas vērtību, uzraugot un izvērtējot augstprasmīgu personu migrācijas politiku. Turklāt valstu kontaktpunktos tiks uzlabota informācijas apmaiņa par ES zilo karti.

- **Skaidrojošie dokumenti**

Ierosinātā direktīva paredz plašu piemērojamību savā darbības jomā ietilpstošajiem augstprasmīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Salīdzinājumā ar spēkā esošo Direktīvu 2009/50/EK priekšlikums arī ietver lielāku skaitu juridisku saistību. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka priekšlikums ietver noteikumus par vairākām grupām, uz ko pašlaik nav attiecināmi pašreiz spēkā esošā tiesiskā regulējuma obligātie noteikumi, būs vajadzīgi skaidrojošie dokumenti, tostarp valstu noteikumu un direktīvas atbilstības tabula, ko pievienos transponēšanas pasākumu paziņojumam, lai būtu iespējams nepārprotami identificēt transponēšanas pasākumus, ar kuriem dalībvalstis ir papildinājušas spēkā esošos tiesību aktus.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

I nodaļa — VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants — Priekšmets

Priekšlikuma mērķis ir paredzēt iecelšanas un uzturēšanās nosacījumus trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz uzturēšanās pieteikumus ES, lai iegūtu augstprasmes nodarbinātību, vai nu no valstīm ārpus ES, vai, likumīgi dzīvojot ES citā statusā, un viņu ģimenes locekļiem, kā arī noteikt šo personu tiesības. Priekšlikumā arī ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem dalībvalstī likumīgi dzīvojoši trešo valstu valstspiederīgie atbilstīgi šā priekšlikuma noteikumiem var pārcelties un ar saviem ģimenes locekļiem dzīvot citā dalībvalstī. Šis noteikums būtībā ir līdzīgs attiecīgajam noteikumam Direktīvā 2009/50/EK, bet ir pielāgots, lai ņemtu vērā to, ka zilā kartē kļūs par vienīgo iespēju, kā uzņemt augstprasmīgus trešo valstu valstspiederīgos.

2. pants — Definīcijas

Šajā pantā ir noteiktas priekšlikumā izmantotās definīcijas, kas daudzējādā ziņā atbilst citu spēkā esošo likumīgas migrācijas direktīvu definīcijām. Ir definēta „augstprasmes nodarbinātība”, kas aizstāj jēdzienu „augsti kvalificēta nodarbinātība” pašreiz spēkā esošajā direktīvā. Šī definīcija attiecas uz tādas personas algotu nodarbinātību saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi, kam ir vajadzīgā kompetence, kuru apliecina „augstākā profesionālā kvalifikācija”. Šādu kvalifikāciju var apliecināt vai nu ar „augstākās izglītības kvalifikāciju” (t. i., sekmīgi pabeigtu pēcvidusskolas līmeņa augstāko izglītību vai līdzvērtīgu terciārās izglītības programmu, kas atbilst vismaz *ISCED*²³ (2011. gads) 6. līmenim vai Eiropas kvalifikāciju sistēmas (*EQF*) 6. līmenim), vai ar „augstākām profesionālām prasmēm” (t. i., prasmes, ko apliecina ar vismaz trīs gadu tāda līmeņa profesionālo pieredzi, kura salīdzināma ar augstākās izglītības kvalifikāciju un kura attiecas uz veicamo darbu vai profesiju). Vajadzīgais prasmju līmenis nemainās, bet dalībvalstīm tiek piemērots obligāts pienākums atzīt profesionālo pieredzi kā alternatīvu izglītības kvalifikācijai. Turklāt atsaucies uz *ISCED* un *EQF* ir jaunas, un to mērķis ir nodrošināt papildu skaidrību.

Salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK jaunums ir arī „saimnieciskās darbības” definīcija, kas sniegta, lai noteiktu, kādas profesionālas darbības var īstenot ES zilās kartes turētājs saistībā ar īpašajiem noteikumiem attiecībā uz īstermiņa mobilitāti uz citām dalībvalstīm (sk. 19. pantu).

3. pants — Darbības joma

Līdzīgi kā Direktīva 2009/50/EK, priekšlikums neattiecas uz ES pilsoņiem, trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ir ES pastāvīgie iedzīvotāji un vēlas pārvietoties uz citu dalībvalsti, sezonas darba ņēmējiem un norīkotiem darba ņēmējiem. Tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/801²⁴ un šā tiesību akta darbības jomas var sakrist, šajā pantā ir skaidri noteikts, ka direktīvu nepiemēro trešo valstu valstspiederīgajiem, kas piesakās uz uzturēšanos kādā dalībvalstī pētnieka statusā Direktīvas (ES) 2016/801 nozīmē, lai īstenotu pētniecības projektu. Tomēr pēc uzņemšanas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/801 pētnieki, kas valstī uzturas likumīgi, var atbilstīgi šai direktīvai pieteikties saņemt ES zilo karti citā nolūkā, nevis tajā, uz kuru attiecas Direktīva (ES) 2016/801.

²³ Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (*UNESCO*) Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Direktīva (ES) 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo iecelšanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp.).

Grozot Direktīvu 2009/50/EK, visām personām, kas ir trešo valstu valstspiederīgie un ES pilsoņu ģimenes locekļi, tiek nodrošināta piekļuve ES zilajai kartei, lai tās varētu iesaistīties augstprasmju nodarbinātībā un doties komandējumos uz dažādām dalībvalstīm neatkarīgi no tā, vai tās pavada ES pilsonis. Šīm augstprasmīgajām personām, kas ir trešo valstu valstspiederīgie un ES pilsoņu ģimenes locekļi, ir tādas pašas īstermiņa un ilgtermiņa profesionālas mobilitātes vajadzības ES iekšienē kā citiem augstprasmīgiem trešo valstu valstspiederīgajiem, un tām nevajadzētu liegt iespēju pieteikties uz ES zilo karti, kāda tām savā izcelsmes valstī tiktu piešķirta tāpēc vien, ka tās likumīgi uzturas ES kā ES valstspiederīgo ģimenes locekļi.

Ierosinātā direktīva joprojām neattiecas uz personām, kas piesakās uz starptautisko aizsardzību un gaida lēmumu par savu statusu, vai uz personām, kuras ir pagaidu aizsardzības saņēmējas vai uzturas dalībvalstī tikai uz pagaidu laiku. Tomēr jaunums ir tas, ka direktīva tagad ir piemērojama personām, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēji saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES (Kvalifikāciju direktīva). Šīs personas varēs iesniegt pieteikumu uz ES zilo karti kā jebkurš cits trešās valsts valstspiederīgais, vienlaikus saglabājot visas tiesības, kas tām pienākas kā aizsardzības saņēmējiem (sk. arī komentārus par 15. un 16. pantu). Tāpat piekļuvi ES zilajai kartei nodrošinās trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uz dalībvalstīm pārcelsies saskaņā ar nākotnē pieņemtām ES shēmām un kam piešķirs līdzīgas tiesības tām, kādas noteikts Kvalifikāciju direktīvā. Tādējādi augstprasmīgi starptautiskās aizsardzības saņēmēji būs pieejamāki darba devējiem un varēs mērķtiecīgāk iesaistīties nodarbinātībā atbilstīgi savām prasmēm un izglītībai, novēršot trūkumus nozarēs un profesijās jebkurā no dalībvalstīm. Tas viņiem ļaus aktīvi iesaistīties darba tirgū, kas savukārt atbalstīs viņu integrāciju, un vieglāk nodrošināt sev iztiku. Turklāt tas palīdz izvairīties no šo personu prasmju iznīkošanas gadījumā, ja viņu konkrētajā jomā nav vakanču tajā dalībvalstī, kas piešķir aizsardzību, kā rezultātā būs iespējams lietderīgāks darba tirgus sadalījums. Kvalifikāciju direktīvas gaidāmās pārskatīšanas gaitā tiks ieviestas vajadzīgās atsaucē un grozījumi, lai nodrošinātu konsekveni.

Tāpat ir ietverts noteikums, lai aizsargātu starptautiskos nolīgumus, ko Savienība un/vai tās dalībvalstis ir noslēgušas nolūkā nodrošināt ētisku pieņemšanu darbā, t. i., lai aizsargātu nozares, kuras saskaras ar darbinieku trūkumu jaunattīstības valstīs.

Atšķirībā no Direktīvas 2009/50/EK jaunais priekšlikums nepieļauj dalībvalstu paralēlas valstu shēmas, kas paredzētas tai pašai augstprasmīgu darba ņēmēju grupai. Lai ES zilā karte kļūtu par patiesu ES mēroga shēmu, dalībvalstīm ir pienākums valsts atļaujas vietā piešķirt ES zilo karti augstprasmju darbam personām, kas ietilpst šīs kartes darbības jomā. Dalībvalstis drīkst izdot valsts atļaujas vienīgi tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz ko neattiecas direktīvas darbības joma, ievērojot citos ES likumīgas migrācijas jomas tiesību aktos noteiktos ierobežojumus.

4. pants — Labvēlīgāki noteikumi

Priekšlikums saskaņo uzņemšanas nosacījumus un procedūras savā darbības jomā ietilpstošo trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu ģimenes locekļiem, kā arī viņu turpmākai mobilitātei uz citām dalībvalstīm.

Tomēr dalībvalstis joprojām drīkst paredzēt labvēlīgākus nosacījumus attiecībā uz šo darba ņēmēju tiesībām, it sevišķi saistībā ar vienlīdzīgu attieksmi (15. pants) un ģimenes locekļu tiesībām (16. pants). Dalībvalstis var arī paredzēt labvēlīgākus nosacījumus pagaidu bezdarba situācijās (14. pants) un atļaut izceļošanu no teritorijas pēc tam, kad ir saņemts pastāvīgā iedzīvotāja statuss (17. panta 5. punkts). Turklāt dalībvalstis var ieviest labvēlīgākus noteikumus attiecībā uz procesuālām garantijām (10. pants).

II nodaļa — UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

5. pants — Uzņemšanas kritēriji

Direktīvas 5. pantā paredzēti nosacījumi, kādiem pieteikuma iesniedzējam ir jāatbilst, lai tas tiktu uzņemts kā ES zilās kartes turētājs. Papildus vispārējiem nosacījumiem, kas līdzīgi nosacījumiem Direktīvā 2009/50/EK un citos spēkā esošajos tiesību aktu kopumos par likumīgu migrāciju (t. i., derīgs ceļošanas dokuments, veselības apdrošināšana un sabiedriskās kārtības, sabiedriskās drošības un sabiedrības veselības neapdraudēšana), īpašie nosacījumi ietver turpmāk norādīto.

- *1. punkta a) apakšpunkts:* darba līgums vai saistošs darba piedāvājums uz vismaz sešiem mēnešiem attiecīgajā dalībvalstī, jo uzņemšanu nosaka pieprasījums. Līguma nepieciešamais ilgums ir saīsināts no 12 līdz 6 mēnešiem salīdzinājumā ar pašreiz spēkā esošo direktīvu. Šā nosacījuma mērķis ir nodrošināt konkrētu uzturēšanās un nodarbinātības turpināmību, vienlaikus piedāvājot konkrētu elastību saskaņā ar pieprasījumu darba tirgū un dalībvalstu praksi. Tomēr ievērojama daļa valstu uzturēšanās atļauju augstprasmīgiem darba ņēmējiem pašlaik tiek izdota uz derīguma periodu, kas ir mazāks par divpadsmit mēnešiem, un darba devēji parasti vispirms piedāvā pārbaudes līgumu ar īsāku termiņu, lai pārlicinātos, ka darbinieks ir piemērots attiecīgajam amatam, un pēc tam var tikt piešķirts pagarinājums, ja pārbaudes laiks tiek sekmīgi pabeigts.

- *1. punkta b) apakšpunkts:* līdzīgi kā saskaņā ar Direktīvu 2009/50/EK, attiecībā uz reglamentētām profesijām pieteikuma iesniedzējam ir jāatbilst prasībām, kas valsts tiesību aktos noteiktas attiecībā uz Savienības pilsoņiem attiecīgajā reglamentētajā profesijā.

- *1. punkta c) apakšpunkts un 6. punkts:* attiecībā uz nereglamentētām profesijām pieteikuma iesniedzējam ir jāpierāda, ka viņam/viņai ir vajadzīgā augstākā profesionālā kvalifikācija, t. i., vai nu augstākās izglītības kvalifikācija vai augstākās profesionālās prasmes; dalībvalstis sekmēs attiecīgās augstākās profesionālās kvalifikācijas apliecinošo dokumentu validēšanu un atzīšanu. Izmaiņas salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK ir aprakstītas pie 2. panta.

- *2. punkts:* darba līgumā norādītajai algai jābūt vismaz vienādai ar dalībvalstu noteikto sliekšni, proti, ne mazākai kā 1 vidējai gada bruto algai attiecīgajā dalībvalstī un ne lielākai par 1,4 šādām algām. Šis sliekšnis ir zemāks par Direktīvā 2009/50/EK noteikto (ne mazāka kā 1,5 vidējās gada bruto algas attiecīgajā dalībvalstī, maksimālā summa nav noteikta), tādējādi būtiski palielinot ES zilās kartes shēmas iekļautību, t. i., iekļaujot ievērojami lielāku skaitu potenciālo augstprasmīgo darba ņēmēju²⁵. Fiksēts algas diapazons palielina saskaņojošo ietekmi, vienlaikus saglabājot dalībvalstīm konkrētu elastību noteikt sliekšni, ņemot vērā konkrēto situāciju savā darba tirgū, savus vidējos ienākumu līmeņus un atšķirības ienākumu sadalē. Par obligātu pienākumu ir noteikta Eurostat datu (nacionālo kontu) izmantošana atsaucei algas sliekšņa aprēķināšanā, lai palielinātu pārredzamību un saskaņošanu.

- *4. un 5. punkts:* ar šiem noteikumiem ievieš obligātu zemāko algas sliekšni (80 % apmērā no vispārējā sliekšņa) dalībvalstu noteiktajām trūkstošajām profesijām, kas ietilpst ISCO 1. un

²⁵

Analīze par dažādo algas sliekšņu ietekmi un „iekļautību” ir sniegta šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 7. un 14. pielikumā, SWD(2016)193

2. pamatgrupā²⁶, kā arī jauniešiem absolventiem. Direktīvā 2009/50/EK ir noteikts vienīgi brīvprātīgs zemākais algas sliekšnis trūkstošām profesijām ne zemāk kā 1,2 vidējo algu apmērā. Atkāpe attiecībā uz jauniešiem absolventiem, kāda nebija paredzēta Direktīvā 2009/50/EK, atvieglo piekļuvi ES zilajai kartei jauniešiem profesionāļiem, kam, visticamāk, nav pietiekamas profesionālās pieredzes, lai pieprasītu augstas algas²⁷. Šāds atvieglojums atbilst nesenajiem grozījumiem ES tiesību aktos attiecībā uz studentiem (Direktīva (ES) 2016/801), saskaņā ar ko absolventi var meklēt nodarbinātību uzņēmējvalstī uz vismaz deviņiem mēnešiem.

6. un 7. pants — ES zilās kartes atteikuma, atsaukšanas vai neatjaunošanas iemesli

Šajos noteikumos ir paredzēti obligāti un brīvprātīgi iemesli atteikumam, kā arī atsaukšanai un neatjaunošanai. Minētie noteikumi daudzējādā ziņā ir līdzīgi Direktīvā 2014/66/ES paredzētajiem iemesliem saistībā ar uzņēmuma ietvaros pārvietotiem darbiniekiem, un salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK tiesību akts ir papildināts ar dažiem noteikumiem.

Lai gan saskaņā ar Direktīvu 2009/50/EK dalībvalstīm ir neierobežotas tiesības veikt darba tirgus pārbaudi, priekšlikumā šāda iespēja ir atļauta vienīgi gadījumā, ja dalībvalsts darba tirgus saskaras ar nopietniem traucējumiem, piemēram, augstu bezdarba līmeni kādā profesijā vai nozarē konkrētā savas teritorijas reģionā. Ja dalībvalsts vēlas veikt darba tirgus pārbaudes, tā nosūta pamatotu paziņojumu Komisijai un informē pieteikumu iesniedzējus un darba devējus. Ar savu darba tirgu saistīto apstākļu novērtēšanā dalībvalstis var iesaistīt sociālos partnerus.

III nodaļa — ES ZILĀ KARTE UN PROCEDŪRA

8., 9., 10. un 11. pants — ES zilā karte, uzņemšanas pieteikumi, procesuālās garantijas un maksas

Pieteikuma iesniedzēji, par kuriem attiecīgajā dalībvalstī pieņemts pozitīvs lēmums, saņem uzturēšanās atļauju, kura tiek dēvēta par ES zilo karti un kurā uzskaitīti nosacījumi, saskaņā ar ko minētajām personām ir atļauts strādāt. ES zilās kartes standarta derīguma termiņš ir vismaz 24 mēneši. Tikai tad, ja darba līgums aptver īsāku laikposmu, ES zilo karti izsniedz vismaz uz darba līguma termiņu un vēl trim mēnešiem. Tomēr, ES zilo karti atjaunojot, derīguma termiņam jebkurā gadījumā jābūt vismaz 24 mēnešiem. Saskaņā ar Direktīvu 2009/50/EK dalībvalstis var izvēlēties standarta derīguma termiņu no 1 līdz 4 gadiem vai līguma termiņu un vēl trīs mēnešus, un tas ir vienlīdz piemērojams pirmajai atļaujai un atjaunotajām atļaujām.

Pieteikumus uz ES zilo karti var iesniegt, atrodoties ārpus dalībvalsts teritorijas vai tajā. Ja pieteikuma iesniedzējs atrodas dalībvalstī, viņam dalībvalsts teritorijā ir jāatrodas likumīgi neatkarīgi no tā, uz kāda pamata persona tur atrodas (tomēr jāpatur prātā no darbības jomas izslēgtās kategorijas saskaņā ar 3. panta 2. punktu). Tas ir brīvāks nosacījums salīdzinājumā ar Direktīvas 2009/50/EK noteikumiem, kas dalībvalstīm paredz vienīgi iespēju atļaut visiem savā teritorijā likumīgi esošiem trešo valstu valstspiederīgajiem iesniegt pieteikumus.

Dalībvalstis informēs pieteikuma iesniedzēju par pieteikuma lietā pieņemto lēmumu ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Šis laikposms ir saīsināts no 90 dienām, kas noteiktas Direktīvā 2009/50/EK.

²⁶ Starptautiskās standartizētās profesiju klasifikācijas (ISCO) 1. un 2. pamatgrupa attiecīgi ietver vadītājus un profesionāļus. <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/intro.htm>.

²⁷ Sk. priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 7. pielikumu, SWD(2016)193

Dalībvalstis var izlemt piemērot maksu par pieteikumu izskatīšanu. Tomēr šāda maksa nedrīkst būt nesamērīga vai pārmērīga. Tas ir jauns noteikums, kas izriet no Direktīvas 2014/66/ES par uzņēmuma ietvaros pārceltiem darbiniekiem.

12. pants — Atzīti darba devēji

Ir ieviesta brīvprātīga „atzītu darba devēju” sistēma, kāda nebija paredzēta Direktīvā 2009/50/EK. Atzīšanas procedūru reglamentē valsts līmenī, tomēr šādai procedūra jābūt pārredzamai un tā nedrīkst būt saistīta ar nesamērīgu vai pārmērīgu administratīvo slogu un izmaksām darba devējiem. Kad darba devējs ir atzīts saskaņā ar šo pantu, pieteikšanās procedūra ES zilās kartes saņemšanai ir jāpaātrina (tai jāaizņem ne ilgāk kā 30 dienu) un jābūt saistītai ar atvieglotu procedūru (t. i., netiek pieprasīti pierādījumi par kvalifikāciju nereglamentētām profesijām un par veselības apdrošināšanu).

IV nodaļa — TIESĪBAS

13. un 14. pants — Piekļuve darba tirgum un pagaidu bezdarbs

Direktīva 2009/50/EK paredz daudzpusīgu noteikumu kopumu, kas reglamentē piekļuvi darba tirgum un ar to saistītās procedūras. Priekšlikumā šī piekļuve ir vienkāršota, proti, ES zilās kartes turētājiem ir piešķirta pilna piekļuve augstprasmes nodarbinātībai. Dalībvalstis var vienīgi pieprasīt, lai šādi zilās kartes turētāji informē par darba devēja maiņu vai par izmaiņām, kas var ietekmēt atbilstību ES zilās kartes uzņemšanas nosacījumiem. Šo noteikumu mērķis ir nodrošināt skaidru juridisko situāciju dalībvalstīs un izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Tas neskars dalībvalstu iespēju atsaukt vai neatjaunot ES zilo karti gadījumā, ja vairs nebūtu atbilstības nosacījumiem. Turklāt paralēli savai zilās kartes profesijai ES zilās kartes turētājiem ir atļauts iesaistīties pašnodarbinātībā, lai to izmantotu kā iespējamu pakāpenisku ceļu uz inovatīvu uzņēmējdarbību. Šīs tiesības nemaina to, ka ir nemitīgi jānodrošina atbilstība ES zilās kartes uzņemšanas nosacījumiem, tāpēc ES zilās kartes turētājam ir jāpaliek iesaistītam augstprasmes nodarbinātībā.

Līdzīgi kā Direktīvā 2009/50/EK, pagaidu bezdarbs ir atļauts, neietekmējot uzturēšanās tiesības ES zilās kartes turētāja statusā. Bezdarbs nedrīkst pārsniegt trīs mēnešus un ES zilās kartes derīguma termiņa laikā drīkst atgadīties tikai vienu reizi.

15. un 16. pants — Vienlīdzīga attieksme un ģimenes locekļi

Noteikumi par vienlīdzīgu attieksmi pret ES zilās kartes turētājiem salīdzinājumā ar dalībvalstu valstspiederīgajiem daudzējādā ziņā atbilst Direktīvā 2009/50/EK paredzētajām tiesībām, un ir ieviesti vien daži atjauninājumi, lai nodrošinātu atbilstību jaunākām direktīvām.

Atkāpes no Direktīvas 2003/86/EK ir paredzētas, lai sekmētu augstprasmīgu darba ņēmēju ģimeņu atkalapvienošanās. Tāpat kā saskaņā ar Direktīvu 2009/50/EK, pirms atkalapvienošanās atļaujas nevar piemērot nekādu nogaidīšanas periodu vai integrācijas pasākumus. Kā papildu atvieglojums ir paredzēts noteikums, ka ģimenes locekļiem būs tiesības saņemt savas atļaujas tūlīt pēc ES zilās kartes izdošanas, tādējādi viņi nekavējoties varēs pievienoties attiecīgajam darba ņēmējam. Turklāt dalībvalstis nevar piemērot ierobežojumus attiecībā uz ģimenes locekļu piekļuvi darba tirgum, savukārt darba tirgus pārbaudi var veikt pirms piekļuves piešķiršanas.

Uz ES zilās kartes turētājiem šie noteikumi neattiecas laikā, kad viņi kā brīvas pārvietošanās tiesību subjekti izmanto tiesības jomās, kam piemērojami šie panti. Šie noteikumi neattiecas arī uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, uz kuriem joprojām attiecas noteikumi, kas tiem piemērojami kā aizsardzības saņēmējiem attiecībā pret dalībvalsti, kura tiem piešķirusi aizsardzību.

17. un 18. pants — ES zilās kartes turētāju pastāvīga uzturēšanās ES

Šie panti paredz atkāpes no Direktīvas 2003/109/EK, tādējādi nodrošinot ES zilās kartes turētājiem atvieglotu piekļuvi ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam. Salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK ir paredzēti papildu atvieglojumi, kas balstās uz pašreizējo modeli. Lai nodrošinātu pietiekamu integrācijas līmeni uzņēmējvalstī, piekļuvi vispirms var iegūt ar trīs gadu nepārtrauktu uzturēšanās periodu vienā dalībvalstī, esot ES zilās kartes turētājam. Ja ES zilās kartes turētājs ir pārcēlies uz citu dalībvalsti saskaņā ar ES zilās kartes mobilitātes noteikumiem, šo statusu var iegūt ar piecu gadu kopēju nepārtrauktu uzturēšanos dažādās dalībvalstīs (ņems vērā arī uzturēšanos, esot citas uzturēšanās atļaujas turētājam, kas nav ES zilā karte). Lai nostiprinātu saikni ar valsti, kas piešķir ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu, ES zilās kartes turētāja uzturēšanās periodam pirms pieteikuma iesniegšanas statusa saņemšanai attiecīgajā dalībvalstī ir jābūt vismaz diviem gadiem. Ja tiek piemērots trīs gadu periods, ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu var atsaukt pirms likumīgas un nepārtrauktas piecu gadu uzturēšanās perioda dalībvalstu teritorijā pabeigšanas gadījumā, ja trešās valsts valstspiederīgais kļūst par bezdarbnieku un ja tam nav pietiekamu resursu, lai uzturētu sevi un — attiecīgos gadījumos — savus ģimenes locekļus, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu, izņemot slimības, negadījuma, piespiedu bezdarba vai arodumācību dēļ. Ja tiek piemērots piecu gadu periods, ir pieļaujami ilgāki prombūtnes laiki no dalībvalstu teritorijas nekā saskaņā ar Direktīvā 2003/109/EK paredzēto vispārējo režīmu.

Jau Direktīvā 2009/50/EK ir atzīts īpašs statuss ES pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kas ir bijušie ES zilās kartes turētāji. Priekšlikumā ir ieviesti jauni noteikumi, lai nodrošinātu, ka šajā pārejā netiek zaudētas nekādas tiesības, proti, ES zilās kartes shēmā paredzētās īstermiņa mobilitātes tiesības ES iekšienē saimniecisko darbību veikšanai otrā dalībvalstī tiks saglabātas, piešķirot ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Lai uzturētos otrā dalībvalstī, pastāvīgie iedzīvotāji, kas ir bijušie ES zilās kartes turētāji, izmantos Direktīvā 2003/109/EK paredzēto režīmu ar atkāpēm gadījumos, kad ES zilās kartes nosacījumi ir labvēlīgāki.

V nodaļa — MOBILITĀTE STARP DALĪBVALSTĪM

19. pants — Saimnieciskā darbība otrā dalībvalstī

Šis pilnībā jaunais pants ļauj ES zilās kartes turētājiem iebraukt un palikt citās dalībvalstīs, lai veiktu saimniecisko darbību, kā noteikts 2. panta 1) punktā. Otrās dalībvalstīs nedrīkst pieprasīt darba atļauju vai jebkādu citu atļauju, izņemot ES zilo karti, ko šādas darbības veikšanai izdevusi pirmā dalībvalsts. Ja ES zilo karti ir izdevusi dalībvalsts, kas piemēro visu Šengenas *acquis*, ES zilās kartes turētājs var pārvietoties Šengenas zonā un veikt saimniecisko darbību 90 dienas 180 dienu periodā. Šāds turētājs var tādu pašu laiku veikt saimniecisko darbību, pārcēloties uz dalībvalsti, kas piedalās ES zilās kartes shēmā, bet kas nepiemēro visu Šengenas *acquis*. Ja ES zilo karti ir izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis*, otrajām dalībvalstīm ir jāatļauj ieceļošana un palikšana saimnieciskās darbības veikšanas nolūkā, pamatojoties uz ES zilo karti un nepieprasot atsevišķu vīzu vai kādu citu atļauju, arī uz 90 dienām 180 dienu periodā. Šā panta galvenais mērķis ir nodrošināt, ka saimniecisko

darbību ES, kas var ietilpt augstprasmīgu darba ņēmēju ikdienas uzdevumos, var veikt bez juridiskās nenoteiktības un pārmērīga administratīvā sloga.

20. un 21. pants — ES zilās kartes turētāju un viņu ģimenes locekļu uzturēšanās otrā dalībvalstī

Salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK ir papildus atvieglota mobilitāte starp dalībvalstīm, lai ES zilo karti padarītu par patiesu ES mēroga shēmu, kas ir labāk piemērota nolūkā Eiropai piesaistīt vajadzīgās prasmes. Pirmajā dalībvalstī paredzētais uzturēšanās periods ir saīsināts no 18 līdz 12 mēnešiem, un saskaņā ar ilgtermiņa mobilitātes shēmu, kas izstrādāta saistībā ar Direktīvu 2014/66/ES, piesakoties uz ES zilo karti otrā dalībvalstī, vairāki nosacījumi netiek piemēroti. It sevišķi nav atļauta darba tirgus pārbaude attiecībā uz mobiliem ES zilās kartes turētājiem, ja tāda nav veikta arī attiecībā uz pirmās ieceļošanas pieteikumiem; nav pieļaujamās nekādas kvotas; un otrā dalībvalsts nevar atkārtoti pārbaudīt kvalifikācijas nereglamentētām profesijām. Attiecīgā procedūra ir vienkāršota un paātrināta, un persona var uzsākt darbu tūlīt pēc ES zilās kartes pieteikuma iesniegšanas. Ģimenes locekļi var nekavējoties pievienoties ES zilās kartes turētājam, un daži nosacījumi netiek piemēroti attiecībā uz viņu uzturēšanos otrā dalībvalstī.

22. pants — Aizsardzības pasākumi un sankcijas

Ir ieviesti jauni aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību plašākām tiesībām, kas tiek piešķirtas ES zilās kartes turētājiem. Ja ES zilo karti ir izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis*, dalībvalstis var pieprasīt pierādījumus par ceļojuma mērķi, kad ES zilās kartes turētājs mobilitātes nolūkos šķērso ārēju robežu. Turklāt, ja otrā dalībvalsts galu galā neizdod ES zilo karti, pirmajai dalībvalstij ir jāatļauj attiecīgās personas atkārtota ieceļošana kopā ar iespējamajiem ģimenes locekļiem. Ir paredzēti īpaši aizsardzības pasākumi pret *izraidīšanu* situācijās, kad ES zilās kartes turētājs ir arī starptautiskās aizsardzības saņēmējs. Šie noteikumi ir līdzīgi Direktīvas 2011/51/ES noteikumiem un paplašina piekļuvi ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam kopā ar attiecīgajām mobilitātes tiesībām, ietverot arī starptautiskās aizsardzības saņēmējus. Dalībvalstīm tiek dota iespēja piemērot sankcijas darba devējiem, kas nepilda savas saistības.

VI nodaļa — NOBEIGUMA NOTEIKUMI

23., 24., 25. un 26. pants — Piekļuve informācijai, statistikas datiem, ziņošana un kontaktpunktu sadarbība

Kā jaunums salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK 23. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstīm pieteikumu iesniedzējiem ir jānodrošina viegli pieejama informācija par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, kā arī tiesībām. Šajā pantā ir arī paredzēts, ka dalībvalstīm ir Komisijai jāpaziņo dati par vairākiem aspektiem, piemēram, gada algas sliekšņiem, trūkstošo profesiju saraksts, gadījumi, kad dalībvalstis izmanto ētiskas darbā pieņemšanas klauzulu, un atļautām saimnieciskajām darbībām to teritorijā.

Direktīvas 23. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir Komisijai jāsniedz statistikas dati par izdoto, noraidīto, atjaunoto un atsaukto zilo karšu skaitu, kā arī par ģimenes locekļiem izdoto atļauju skaitu. Šie statistikas dati ir jāsniedz dalījumā pa atļauju derīguma periodiem, pēc pieteikumu iesniedzēju dzimuma un vecuma un pa ekonomikas nozarēm. Tāpat jābūt iespējai nošķirt trešo valstu valstspiederīgos, kam piešķirta ES zilā karte un kas ir starptautiskās aizsardzības vai brīvas pārvietošanās tiesību saņēmēji, kā arī ES zilās kartes turētājus, kuri ir

saņēmuši pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Jau saskaņā ar Direktīvu 2009/50/EK ir paredzēta dažu statistikas datu sniegšana, bet priekšlikums dalībvalstīm piemēro papildu prasības, kas ir kritiski svarīgi, lai uzraudzītu shēmas īstenošanu un attīstību.

Pamatojoties uz 25. pantu, Komisija reizi trīs gados ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par direktīvas piemērošanu, it īpaši novērtēs 5., 12., 19. un 20. panta ietekmi, kā arī ierosinās jebkādos vajadzīgos grozījumus. Šis ir standarta noteikums, savukārt sevišķi interesanti ir jaunie mobilitātes noteikumi.

Saskaņā ar 26. pantu dalībvalstīm ir jānorīko kontaktpunkts, lai apmainītos ar informāciju saistībā ar 17. pantu (pastāvīgs statuss), 19. pantu (saimnieciskā darbība), 20. pantu (ilgtermiņa mobilitāte) un 23. pantu (īstenošanas pasākumi). Mērķis ir paplašināt informācijas apmaiņu salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/50/EK.

27., 28., 29. un 30. pants — Transponēšana, stāšanās spēkā, adresāti un atcelšana

Direktīvas 26.–28. pants ietver standarta noteikumus. Direktīvas 29. pantā ir paredzēta Direktīvas 2009/50/EK atcelšana, to aizvietojoš ar šo priekšlikumu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA**par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augstprasmes nodarbinātības nolūkos**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 79. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktus,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁸,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumā „EIROPA 2020 Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”³⁰ Savienībai ir izvirzīts mērķis kļūt par ekonomiku, kas balstīta uz zināšanām un inovāciju, samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem un nodrošināt labāku atbilsti starp darbaspēka piedāvājumu un pieprasījumu. Pasākumi augstprasmīgu darba ņēmēju, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, uzņemšanas atvieglošanai ir jāaplūko šādā plašākā kontekstā.
- (2) Kā norādīts Eiropadomes 2014. gada 26. un 27. jūnija sanāksmes secinājumos, lai Eiropa joprojām būtu pievilcīgs galamērķis talantiem un prasmēm, tai jāiesaistās globālajā sacensībā par talantīgiem cilvēkiem. Tādēļ būtu jāizstrādā stratēģijas, lai radītu pēc iespējas plašākas likumīgas migrācijas iespējas, tostarp būtu jāracionalizē spēkā esošie noteikumi.
- (3) Eiropas programmā migrācijas jomā, kas tika pieņemta 2015. gada 13. maijā, ir aicināts izveidot pievilcīgu ES mēroga shēmu augsti kvalificētiem trešo valstu valstspiederīgajiem un norādīts, ka ir jāpārskata Padomes Direktīva 2009/50/EK³¹, lai tā Savienībai efektīvāk piesaistītu talantus, tādējādi risinot gan Savienības demogrāfiskās problēmas, gan darbaspēka un prasmju trūkumu Savienības ekonomikas svarīgākajās nozarēs.
- (4) Ir jāreaģē uz Direktīvas 2009/50/EK īstenošanas ziņojumā noteiktajām problēmām. Savienībai būtu jācenšas izveidot pievilcīgāku un efektīvāku ES mēroga shēmu

²⁸ OV C „, lpp.

²⁹ OV C „, lpp.

³⁰ [COM\(2010\) 2020 galīgā redakcija.](#)

³¹ Padomes 2009. gada 25. maija Direktīva 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos (OV L 155, 18.6.2009., 17. lpp.).

augstprasmīgiem darba ņēmējiem. Būtu vēl vairāk jāaskaņo Savienības pieeja augstprasmīgu darba ņēmēju piesaistīšanā, un šajā saistībā ES zilajai kartei jāklūst par galveno instrumentu, nodrošinot ātrākas procedūras, elastīgākus un iekļaujošākus uzņemšanas kritērijus, kā arī plašākas tiesības, tostarp atvieglotu mobilitāti ES iekšienē. Tā kā tas būtu saistīts ar būtiskām izmaiņām Direktīvā 2009/50/EK, minētā direktīva būtu jāatceļ un jāaizstāj ar jaunu direktīvu.

- (5) Būtu jāizveido ES mēroga uzņemšanas sistēma augstprasmīgu darba ņēmēju piesaistīšanai un paturēšanai Savienībā. Dalībvalstīm būtu visiem pieteikumu iesniedzējiem, uz ko attiecas šīs direktīvas darbības joma, valsts atļaujas vietā jāizdod ES zilā karte. Dalībvalstīm vajadzētu saglabāt tiesības šīs direktīvas darbības jomā neietilpstošajiem trešo valstu valstspiederīgajiem nodarbinātības nolūkos izdot citas atļaujas, kas nav ES zilā karte, ievērojot no citām darbaspēka migrācijas direktīvām izrietošos ierobežojumus.
- (6) *Augstprasmīga* darba ņēmēja jēdzienam būtu jāaizstāj jēdziens „augsti kvalificēts darba ņēmējs”, lai uzsvērtu, ka gan oficiālas izglītības kvalifikācija, gan līdzvērtīga profesionālā pieredze būtu vienlīdz jāņem vērā kā uzņemšanas kritērijs. Saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra ieteikumu³² apmācības rezultātu, proti, kompetences (zināšanu, prasmju un attieksmju)³³, kas iegūta neformālās un ikdienējās mācīšanās ietvaros, validēšanai var būt būtiska nozīme nodarbinātības un mobilitātes uzlabošanā. Padome dalībvalstīm iesaka ne vēlāk kā 2018. gadā ieviest pasākumus neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanai. Tā kā ne visās dalībvalstīs ir pieejami gatavi mehānismi un pasākumi profesionālās pieredzes izvērtēšanai un validēšanai, noteikumiem, kas attiecas uz profesionālās pieredzes atzīšanu, būtu jāparedz divu gadu papildu transponēšanas periods pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, lai ļautu dalībvalstīm nepieciešamības gadījumā izstrādāt šādus mehānismus un pasākumus. Dalībvalstu ES zilās kartes kontaktpunktiem būtu efektīvi jāsadarbojas ar ieinteresētajām personām un tīkliem izglītības, mācību, nodarbinātības un jaunatnes jomās, kā arī citās saistītās politikas jomās, lai atzītu profesionālo pieredzi saskaņā ar šo direktīvu.
- (7) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu tiesības noteikt uzņemto trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kas no trešām valstīm ieceļo to teritorijā, lai meklētu darbu saskaņā ar Līguma 79. panta 5. punktu. Uz šāda pamata dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai vai nu ES zilās kartes pieteikumu uzskatīt par nepieņemamu, vai to noraidīt. Tā kā LESD 79. panta 5. punktā ir minēti vienīgi tie trešo valstu valstspiederīgie, kas ierodas no trešām valstīm, tiesības noteikt uzņemšanas apjomu nav piemērojamas situācijās, kad trešās valsts valstspiederīgais jau ir uzņemts dalībvalstu teritorijā saskaņā ar šo direktīvu un vēlas turpināt uzturēšanās periodu tajā pašā vai citā dalībvalstī.
- (8) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES³⁴ 2. panta a) apakšpunktā noteiktajiem starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir plašas tiesības, tostarp piekļuve darba tirgum dalībvalstī, kas piešķirusi aizsardzību. Lai vēl vairāk veicinātu šo

³² Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikums 2012/C 398/01 par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ([2012/C 398/01](#)) (OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra ieteikums par pamatprasmēm mūžizglītībā (OV L 394, 30.12.2006., 10. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādāta versija) (OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.).

personu sociālo iekļaušanu un uzlabotu viņu iespējas Savienības darba tirgū, augstprasmīgām personām vajadzētu būt tiesībām pieteikties uz ES zilo karti. Viņiem būtu jāpiemēro tādi paši noteikumi kā jebkuram citam trešās valsts valstspiederīgajam, uz ko attiecas šīs direktīvas darbības joma, vienlaikus esot starptautiskās aizsardzības saņēmēja statusā un paralēli esot ES zilās kartes turētājam. Tomēr juridiskās skaidrības un saskaņotības labad šīs direktīvas noteikumus par vienlīdzīgu attieksmi un ģimenes atkalapvienošanu nevajadzētu piemērot šai ES zilās kartes turētāju grupai dalībvalstī, kas piešķir starptautisko aizsardzību. Šīs tiesības arī turpmāk būtu nepieciešams reglamentēt saskaņā ar patvēruma *acquis* un attiecīgos gadījumos ar Padomes Direktīvu 2003/86/EK³⁵.

- (9) Atbildības nodošana saistībā ar starptautiskās aizsardzības saņēmēju aizsardzību neietilpst šīs direktīvas darbības jomā: aizsardzības statusu un ar to saistītās tiesības nevajadzētu uz ES zilās kartes izdošanas pamata nodot citai dalībvalstij.
- (10) Lai atvieglotu neatkarīgu mobilitāti ES iekšienē un saimniecisko darbību augstprasmīgiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kam piešķirtas brīvas pārvietošanās tiesības, šīm personām būtu jāpiešķir piekļuve ES zilajai kartei saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem kā jebkuram citam trešās valsts valstspiederīgajam, uz kuru attiecas šīs direktīvas darbības joma. Tas būtu jāpiemēro neatkarīgi no tā, vai attiecīgais Savienības pilsonis, uz kuru varētu atsaukties, ir izmantojis pamattiesības brīvi pārvietoties un uzturēties saskaņā ar LESD 21. pantu un vai attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais vispirms bija ES zilās kartes turētājs vai izmantoja tiesības uz brīvu pārvietošanos. Tiesībām, ko šie trešo valstu valstspiederīgie iegūst kā ES zilās kartes turētāji, nevajadzētu skart tiesības, kuras viņiem pienākas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK³⁶. Juridiskās skaidrības un saskaņotības labad saistībā ar ģimenes atkalapvienošanu un vienlīdzīgu attieksmi par prioritāriem būtu jāuzskata Direktīvas 2004/38/EK noteikumi. Visi šīs direktīvas noteikumi par tiesību uz brīvu pārvietošanos saņēmējiem būtu jāpiemēro arī gadījumos, kad šīs tiesības izriet no to trešo valstu valstspiederīgo tiesībām, kuru tiesības uz brīvu pārvietošanos ir vienlīdzīgas Savienības pilsoņu tiesībām, ko paredz nolīgumi vai nu starp Savienību un tās dalībvalstīm un trešām valstīm, vai starp Savienību un trešām valstīm.
- (11) Šo direktīvu nevajadzētu piemērot trešo valstu valstspiederīgo kategorijām, uz ko attiecas kāda īpaša shēma saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, paredzot konkrētus ieceļošanas nosacījumus un tiesību kopumu, ja šo kategoriju ietveršana minētajā direktīvā būtu pretrunā konkrētās shēmas pamatojumam, radītu nevajadzīgus juridiskos sarežģījumus vai būtu saistīta ar ļaunprātīgas izmantošanas risku. Šo direktīvu nevajadzētu piemērot trešo valstu valstspiederīgajiem, kas piesakās uz uzturēšanos dalībvalstī kā pētnieki, lai īstenotu pētniecības projektu, jo uz šādām personām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/801³⁷ darbības joma, ar ko ievieš īpašu procedūru trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanai zinātnisku pētījumu veikšanas nolūkā. Tomēr pēc uzņemšanas saskaņā ar

³⁵ Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīva 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu (OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Direktīva (ES) 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp.).

Direktīvu (ES) 2016/801 pētniekiem, kas valstī uzturas likumīgi, vajadzētu būt tiesībām iesniegt pieteikumu uz ES zilo karti saskaņā ar šo direktīvu citiem nolūkiem, nevis tiem, uz kuriem attiecas Direktīva (ES) 2016/801.

- (12) Turklāt šai direktīvai nevajadzētu ierobežot ES zilās kartes turētāju iespējas izmantot papildu tiesības un labumus, kas var būt paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos un ir saderīgi ar šo direktīvu.
- (13) Ir jāparedz elastīga, pieprasījuma virzīta uzņemšanas sistēma, kas pamatojas uz objektīviem kritērijiem, piemēram, darba līgumu vai saistošu darba piedāvājumu uz vismaz 6 mēnešiem, algas sliekšni, kuru dalībvalstis var pielāgot situācijai savā darba tirgū, un augstāku profesionālo kvalifikāciju.
- (14) Šī direktīva neskar valsts diplomu atzīšanas procedūras. Lai izvērtētu, vai attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam ir augstākā izglītība vai līdzvērtīga kvalifikācija, būtu jāatsaucas vai nu uz *ISCED* (Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija) 2011 6., 7. un 8. līmeni, vai uz daudzējādā ziņā līdzvērtīgās EKI (Eiropas kvalifikāciju ietvarstuktūra) 6., 7. un 8. līmeni pēc attiecīgās dalībvalsts izvēles.
- (15) Lai nodrošinātu uzņemšanas nosacījumu pietiekamu saskaņošanu visā Savienībā, būtu jānosaka gan algas sliekšņa aprēķināšanas minimālie, gan maksimālie faktori. Dalībvalstīm savs sliekšnis būtu jānosaka atbilstīgi to darba tirgus situācijai un organizācijai un vispārīgajai imigrācijas politikai.
- (16) Zemāku algas sliekšni vajadzētu noteikt īpašām profesijām, ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka pastāv darbaspēka trūkums un ja šīs profesijas ietilpst *ISCO* (Starptautiskā standartizētā profesiju klasifikācija) 1. vai 2. pamatgrupā.
- (17) Tāpat zemāku algas sliekšni vajadzētu noteikt, lai atbalstītu trešo valstu valstspiederīgos konkrētā periodā pēc absolvēšanas. Šādu periodu vajadzētu piešķirt ikreiz, kad trešās valsts valstspiederīgais sasniedz izglītības līmeni, kas ir aktuāls šīs direktīvas kontekstā, proti, *ISCED* 2011 6., 7. vai 8. līmeni vai EKI 6., 7. vai 8. līmeni saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem. Šis periods būtu jāpiemēro vienmēr, kad trešās valsts valstspiederīgais piesakās uz pirmo vai atjaunotu ES zilo karti trīs gadu laikā no kvalifikācijas iegūšanas datuma, kā arī tad, kad minētais trešās valsts valstspiederīgais piesakās uz ES zilās kartes pirmo atjaunošanu un pirmā ES zilā karte izdota uz laikposmu, kas bijis īsāks par 24 mēnešiem. Pēc tam, kad šie labvēlības periodi, kas var ilgt paralēli, ir beigušies, var pamatoti sagaidīt, ka jaunie profesionāļi ir uzkrājuši pietiekamu profesionālo pieredzi, lai atbilstu parastajam algas sliekšnim.
- (18) Būtu jāparedz nosacījumi, ar kādiem trešo valstu valstspiederīgie ieceļo un uzturas augstprasmes nodarbinātības nolūkā, tostarp ar algas sliekšni saistītie atbilstības kritēriji. Direktīvas mērķim nevajadzētu būt algu noteikšanai, tāpēc tai nevajadzētu atkāpties no noteikumiem vai prakses dalībvalstu līmenī vai no koplīgumiem, un to nevajadzētu izmantot kā līdzekli jebkādam saskaņošanai šajā jomā. Šai direktīvai būtu pilnībā jāievēro dalībvalstu kompetence, jo īpaši nodarbinātības, darbaspēka un sociālajā jomā.
- (19) No trešās valsts valstspiederīgā nevajadzētu prasīt, lai tā rīcībā ir ceļošanas dokuments, kura derīguma termiņš aptver visu pirmās ES zilās kartes derīgumu. Trešo valstu valstspiederīgajiem būtu jāļauj atjaunot savi ceļošanas dokumenti laikā, kad viņi ir ES zilās kartes turētāji.
- (20) Ja tiek apdraudēta sabiedriskā kārtība, sabiedriskā drošība un sabiedrības veselība, dalībvalstīm būtu jānoraida pieteikumi uz ES zilo karti un jābūt pilnvarotām atsaukt vai attiekties atjaunot ES zilo karti. Ja noraidījuma pamatā ir sabiedriskās kārtības vai

sabiedriskās drošības apsvērumi, šādam noraidījumam būtu jābalstās uz attiecīgās personas konkrēto rīcību saskaņā ar proporcionalitātes principu. Slimībai vai invaliditātei, kas iegūta pēc tam, kad trešās valsts valstspiederīgais ir uzņemts pirmās dalībvalsts teritorijā, nevajadzētu būt vienīgajam iemeslam, kāpēc tiek atsaukta ES zilā karte vai noraidīta tās atjaunošana vai kāpēc ES zilā karte netiek izdota otrā dalībvalstī.

- (21) Dalībvalstīm vajadzētu būt pilnvarotām atsaukt vai atteikties atjaunot ES zilo karti, ja ES zilās kartes turētājs vai nu neievēro mobilitātes nosacījumus saskaņā ar šo direktīvu, vai ir vairākkārt ļaunprātīgi izmantojis mobilitātes tiesības, piemēram, piesakoties uz ES zilo karti otrā dalībvalstī un nekavējoties uzsākot nodarbinātību, lai gan ir skaidrs, ka atbilstība nosacījumiem netiks nodrošināta un ka pieteikums tiks noraidīts.
- (22) Pieņemot jebkuru lēmumu par ES zilās kartes pieteikuma noraidīšanu vai par ES zilās kartes atsaukšanu vai neatjaunošanu, būtu jāņem vērā attiecīgā gadījuma konkrētie apstākļi un jāievēro proporcionalitātes princips. It sevišķi, ja noraidījuma iemesls ir saistīts ar darba devēja rīcību, nebūtiskam pārkāpumam nekādā gadījumā nevajadzētu būt vienīgajam pieteikuma noraidīšanas vai atļaujas atsaukšanas vai neatjaunošanas iemeslam.
- (23) Līdzko ir nodrošināta atbilstība visiem uzņemšanas nosacījumiem, dalībvalstīm būtu noteiktajā termiņā jāizdod ES zilā karte. Ja dalībvalsts izdod uzturēšanas atļaujas tikai attiecībā uz savu teritoriju un ir atbilstība visiem šīs direktīvas nosacījumiem saistībā ar uzņemšanu, dalībvalstij būtu attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam jāpiešķir vajadzīgā vīza. Būtu jānodrošina kompetento iestāžu efektīva sadarbība, lai nekavējoties izdotu vīzu.
- (24) ES zilās kartes pieteikumu izskatīšanas termiņu noteikumiem būtu jānodrošina atļauju ātra izdošana visos gadījumos. ES zilās kartes pieteikuma izskatīšanas termiņā nebūtu jāietver laiks, kas vajadzīgs profesionālās kvalifikācijas atzīšanai vai — attiecīgā gadījumā — vīzas izsniegšanai, ja tāda ir vajadzīga.
- (25) ES zilās kartes formai būtu jāatbilst Regulai (EK) Nr. 1030/2002³⁸, tādējādi ļaujot dalībvalstīm it sevišķi atsaukties uz informāciju par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem personai ir atļauts strādāt.
- (26) Attiecīgajai dalībvalstij būtu jānodrošina, lai pieteikumu iesniedzējiem būtu tiesības jebkuru lēmumu par ES zilās kartes pieteikuma noraidīšanu vai par ES zilās kartes neatjaunošanu vai atsaukšanu apstrīdēt tiesā vai tribunālā. Tas neskar iespēju norīkot administratīvu iestādi, lai veiktu šādu lēmumu iepriekšēju administratīvu pārbaudi.
- (27) Tā kā ES zilās kartes turētāji ir augstprasmīgi darba ņēmēji, kas palīdz novērst darbaspēka un prasmju trūkumu svarīgākajās nozarēs, principam par piekļuvi darba tirgum vajadzētu būt vispārējam nosacījumam. Tomēr gadījumos, kad vietējais darba tirgus saskaras ar nopietniem traucējumiem, piemēram, augstu bezdarba līmeni konkrētā profesijā vai nozarē, kas var attiekties uz konkrētiem reģioniem vai citām teritorijas daļām, dalībvalstij pirms ES zilās kartes izdošanas vajadzētu būt iespējai ņemt vērā sava darba tirgus situāciju.

³⁸

2002. gada 13. jūnija Regula (EK) Nr. 1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem (OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.).

- (28) Gadījumā, ja dalībvalstis izlemj izmantot šo iespēju attiecībā uz konkrētu profesiju vai nozari un, iespējams, konkrētā savas teritorijas daļā, tām būtu par to jāpaziņo Komisijai, paskaidrojot ekonomiskos, sociālos un citus iemeslus, kas ir pamatā lēmumam veikt šādu darba tirgus pārbaudi nākamos 12 mēnešus, un sniedzot šādu paskaidrojumu vēlreiz par katru nākamo 12 mēnešu periodu. Ar darba tirgu saistīto apstākļu novērtēšanā dalībvalstis var iesaistīt sociālos partnerus. Šādu pārbaudi nevajadzētu pieļaut, kad ES zilā karte tiek atjaunota pirmajā dalībvalstī. Attiecībā uz ES zilajām kartēm otrā dalībvalstī, darba tirgus situāciju vajadzētu ņemt vērā tikai tad, ja dalībvalsts pārbaudes veica arī saistībā ar pirmajiem pieteikumiem no trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ieceļojuši no trešām valstīm, un tikai pēc atsevišķa un pamatota paziņojuma. Gadījumā, ja dalībvalstis izlemj izmantot šo iespēju, tām būtu skaidri, pieejami un pārredzami jāinformē, tostarp tiešsaistē, pieteikumu iesniedzēji un darba devēji.
- (29) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm būtu jāatturas aktīvi nodarbināt darba ņēmējus no jaunattīstības valstīm nozarēs, kurās izjūtams darbinieku trūkums. Svarīgākajās nozarēs, piemēram, veselības aprūpes nozarē, vajadzētu izstrādāt ētiskas darbā pieņemšanas politiku un principus, kas piemērojami valsts un privātā sektora darba devējiem. Tas ir saskaņā ar ES apņemšanos īstenot Pasaules Veselības organizācijas (PVO) 2010. gada PVO Globālo rīcības kodeksu par veselības jomas personāla starptautisko atlasī³⁹ papildus Padomes un dalībvalstu 2007. gada 14. maija secinājumiem par Eiropas rīcības programmu, lai likvidētu veselības aprūpes darbinieku kritisko trūkumu jaunattīstības valstīs (2007.–2013. gads) un — attiecīgā gadījumā — izglītības nozarē. Šie principi un politika būtu jāstiprina, izstrādājot un piemērojot mehānismus, pamatnostādnes un citus instrumentus, lai vajadzības gadījumā veicinātu cirkulāro un pagaidu migrāciju, kā arī citus pasākumus, kas mazinātu augstprasmes imigrācijas negatīvo ietekmi uz jaunattīstības valstīm un vairotu tās pozitīvo ietekmi, lai „intelektuālā darbaspēka aizplūšanu” pārvērstu par „intelektuālā darbaspēka pieplūdumu”.
- (30) Dalībvalstīm būtu brīvprātīgi jāparedz vienkāršota procedūra šim nolūkam atzītiem darba devējiem. Atzīta darba devēja statusam būtu jānodrošina konkrēti atvieglojumi attiecībā uz šajā direktīvā noteiktajām procedūrām un uzņemšanas nosacījumiem, rezultātā veicinot *vienkāršotu procedūru*, un dalībvalstīm būtu jāparedz pietiekami aizsardzības pasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu. Ja atzīta darba devēja statuss tiek atsaukts tādas ES zilās kartes derīguma laikā, kas izsniegta saskaņā ar vienkāršoto procedūru, šīs ES zilās kartes atjaunošanai būtu jāpiemēro parastie uzņemšanas nosacījumi, ja vien attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo nenodarbina cits atzīts darba devējs.
- (31) Lai veicinātu inovatīvu uzņēmējdarbību, saskaņā ar šo direktīvu uzņemtajiem trešo valstu valstspiederīgajiem būtu jāpiešķir tiesības iesaistīties paralēlā pašnodarbinātībā, neskarot viņu ES zilās kartes turētāja uzturēšanās tiesības. Minētajām tiesībām nevajadzētu skart pienākumu nepārtraukti nodrošināt atbilstību uzņemšanas nosacījumiem saskaņā ar šo direktīvu, tāpēc ES zilās kartes turētājam vajadzētu palikt iesaistītam augstprasmes nodarbinātībā.
- (32) ES zilās kartes turētājiem nodrošinātajai vienlīdzīgajai attieksmei būtu jāietver vienlīdzīga attieksme saistībā ar tām sociālā nodrošinājuma jomām, kas uzskaitītas

³⁹

[PVO Globālais rīcības kodekss par veselības jomas personāla starptautisko atlasī](#), ko 2010. gada 21. maijā pieņēma 63. Pasaules Veselības asambleja [Rezolūcijā WHA63.16](#).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004⁴⁰ 3. pantā. Ar šo direktīvu nesaskaņo dalībvalstu tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā. Tās mērķis ir tikai piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ietilpst tās darbības jomā.

- (33) Mobilitātes gadījumā starp dalībvalstīm piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1231/2010⁴¹. Ar šo direktīvu mobilam ES zilās kartes turētājam nevajadzētu piešķirt vairāk tiesību par tām, kas sociālā nodrošinājuma jomā jau paredzētas spēkā esošajos Savienības tiesību aktos attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir saistība ar vairākām dalībvalstīm.
- (34) Profesionālā kvalifikācija, ko trešās valsts valstspiederīgais ir ieguvis citā dalībvalstī, būtu jāatzīst tāpat, kā tiek atzīta Savienības pilsoņu kvalifikācija. Trešās valstīs iegūta kvalifikācija būtu jāņem vērā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/36/EK⁴². Ja trešās valsts valstspiederīgais piesakās uz ES zilo karti, lai iesaistītos nereglamentētā profesijā, dalībvalstij vajadzētu izvairīties no pārmērīgām formālām prasībām un pilnām atzīšanas procedūrām attiecībā uz kvalifikācijām, ja pietiekamus pierādījumus var iegūt citādi.
- (35) Tiesībām, ko starptautiskās aizsardzības saņēmējs iegūst kā ES zilās kartes turētājs, nevajadzētu skart tiesības, kuras attiecīgajai personai ir piešķirtas saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES un Ženēvas Konvenciju dalībvalstī, kas piešķirusi aizsardzības statusu. Lai izvairītos no pretrunīgiem noteikumiem, minētajā dalībvalstī nevajadzētu piemērot šīs direktīvas noteikumus par vienlīdzīgu attieksmi un ģimenes atkalapvienošanu. Personām, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmējas vienā dalībvalstī un ES zilās kartes turētājas citā dalībvalstī, vajadzētu būt tādām pašām tiesībām, tostarp uz vienlīdzīgu attieksmi, salīdzinājumā ar uzturēšanās dalībvalsts valstspiederīgajiem kā jebkuriem citiem ES zilās kartes turētājiem minētajā citā dalībvalstī.
- (36) Labvēlīgiem nosacījumiem ģimenes atkalapvienošanai un dzīvesbiedra neierobežotai piekļuvei nodarbinātībai vajadzētu būt šīs direktīvas pamatelementiem, lai sekmētu augstprasmīgu darba ņēmēju piesaisti. Lai sasniegtu šo mērķi, būtu jāparedz īpašas atkāpes no Padomes Direktīvas 2003/86/EK. Pirms ģimenes atkalapvienošanās nevajadzētu piemērot nosacījumus, kas saistīti ar integrāciju vai nogaidīšanas periodiem, jo augstprasmīgiem darba ņēmējiem un viņu ģimenēm, visticamāk, jau būs labvēlīgi apstākļi integrācijai uzņēmējkopienā. Lai atvieglotu augstprasmīgu darba ņēmēju ātru ieceļošanu, uzturēšanās atļaujas viņu ģimenes locekļiem būtu jāizdod vienlaikus ar ES zilo karti, ja ir atbilstība attiecīgajiem nosacījumiem un ja pieteikumi ir iesniegti vienlaikus.
- (37) Lai piesaistītu augstprasmīgus darba ņēmējus un mudinātu viņus turpināt uzturēties Savienībā, vienlaikus nodrošinot mobilitātes iespējas Savienības iekšienē un cirkulāro

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1231/2010, ar ko Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ (OV L 344, 29.12.2010., 1. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

migrāciju, būtu jāparedz atkāpes no Padomes Direktīvas 2003/109/EK⁴³, lai ES zilās kartes turētājiem nodrošinātu vieglāku piekļuvi ES pastāvīgā iedzīvotāja statusam.

- (38) Lai sekmētu augstprasmīgu darba ņēmēju mobilitāti starp Savienību un viņu izcelsmes valstīm, būtu jāparedz atkāpes no Direktīvas 2003/109/EK, lai pieļautu ilgākus prombūtnes periodus, nekā ir paredzēts minētajā direktīvā, pēc tam, kad augstprasmīgi trešo valstu darba ņēmēji ir ieguvuši ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu.
- (39) Trešo valstu augstprasmīgu darba ņēmēju profesionālā un ģeogrāfiskā mobilitāte būtu jāatzīst par svarīgu aspektu, kas veicina darba tirgus efektivitātes uzlabošanu visā Savienībā, novēršot prasmju trūkumu un mazinot reģionālās nelīdzsvarotības. Būtu jāatvieglo mobilitāte Savienības iekšienē.
- (40) Paredzot augstprasmīgu darba ņēmēju komandējumu jēdziena definīciju un izstrādājot sarakstu ar darbībām, kas jebkurā gadījumā būtu uzskatāmas par saimnieciskām darbībām visās dalībvalstīs, būtu jārisina šajā saistībā pašreiz pastāvošā juridiskā nenoteiktība. Otrās dalībvalstis nevajadzētu pilnvarot ES zilās kartes turētājiem, kas iesaistās saimnieciskās darbībās, pieprasīt darba atļauju vai jebkādu citu atļauju, bet gan tikai pirmās dalībvalsts izdoto ES zilo karti. Ja ES zilo karti ir izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis*, tās turētājam vajadzētu būt tiesībām ieceļot un uzturēties vienā vai vairākās otrajās dalībvalstīs, lai veiktu saimniecisko darbību, uz laiku līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu periodā, pamatojoties uz ES zilo karti.
- (41) ES zilās kartes turētājiem būtu jāļauj pārcelties uz otru dalībvalsti saskaņā ar vienkāršotiem nosacījumiem, ja viņi plāno pieteikties uz jaunu ES zilo karti, pamatojoties uz esošu darba līgumu vai saistošu darba piedāvājumu. Otrās dalībvalstis nevajadzētu pilnvarot ES zilās kartes turētājiem pieprasīt jebkādu citu atļauju, bet gan tikai pirmās dalībvalsts izdoto ES zilo karti. Tiklīdz personas iesniedz ES zilās kartes pieteikumu šajā direktīvā noteiktajā termiņā, tām vajadzētu ļaut uzsākt nodarbinātību. Otrajā dalībvalstī ES zilās kartes izdošanas procedūru salīdzinājumā ar pirmo ES zilo karti vajadzētu vienkāršot; tā kā mobils ES zilās kartes turētājs jau ir konkrētu laiku veicis augstprasmes darbību vienā dalībvalstī, otrai dalībvalstij nevajadzētu būt nepieciešamībai otrreiz pārbaudīt visus tos pašus datus. Tomēr mobilitātei joprojām vajadzētu būt pieprasījuma virzītai, tāpēc otrā dalībvalstī vienmēr vajadzētu pieprasīt darba līgumu, un algai būtu jāatbilst otrās dalībvalsts noteiktajam sliekšnim saskaņā ar šo direktīvu.
- (42) Lai gan šajā direktīvā ir paredzēti daži īpaši noteikumi attiecībā uz iecelošanu un palikšanu otrā dalībvalstī saimnieciskās darbības veikšanas nolūkā un uz pārcelšanos uz otru dalībvalsti, lai pieteiktos uz jaunu ES zilo karti otrās dalībvalsts teritorijā, ir piemērojami visi pārējie noteikumi, kas reglamentē personu pārvietošanos pāri robežām, kā noteikts Šengenas *acquis* attiecīgajos noteikumos.
- (43) Ja ES zilo karti ir izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis* un ES zilās kartes turētājs šajā direktīvā paredzētajās mobilitātes situācijās šķērso ārējo robežu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399⁴⁴ nozīmē, dalībvalstij vajadzētu būt tiesībām pieprasīt pierādījumus, ka ES zilās kartes turētājs iecelo tās teritorijā vai nu saimniecisku darbību nolūkā, vai ar mērķi pieteikties uz jaunu ES zilo

⁴³ Padomes 2003. gada 25. novembra Direktīva 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regula (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

karti, pamatojoties uz darba līgumu vai saistošu darba piedāvājumu. Ja mobilitāte notiek saimniecisko darbību veikšanas nolūkā, šai dalībvalstij vajadzētu arī būt iespējai pieprasīt pierādījumus par uzturēšanās saimniecisko mērķi, piemēram, ielūgumus, ieejas biļetes, dokumentus, kuros aprakstītas uzņēmuma saimnieciskās darbības un ES zilās kartes turētāja amats uzņēmumā.

- (44) Ja ES zilās kartes turētājs pārceļas uz otru dalībvalsti, lai pieteiktos uz ES zilo karti, un ja viņu pavada ģimenes locekļi, šai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai pieprasīt pierādījumus par to likumīgu uzturēšanos pirmajā dalībvalstī. Turklāt gadījumā, kad tiek šķērsota ārējā robeža Regulas (ES) 2016/399 nozīmē, dalībvalstīm, kuras piemēro visu Šengenas *acquis*, būtu jāizmanto Šengenas informācijas sistēma un jālīdz iecerot tām personām (vai jāiebilst pret viņu mobilitāti), attiecībā uz kurām minētajā sistēmā ir izdots brīdinājums, lai šīm personām liegtu ieeļošanu vai uzturēšanos, kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1987/2006⁴⁵.
- (45) Saistībā ar starptautiskās aizsardzības saņēmēju uzturēšanos dalībvalstīs ir jānodrošina, ka dalībvalstis, starp kurām nav dalībvalsts, kas piešķir starptautisko aizsardzību, ir saņēmušas attiecīgo personu aizsardzības procesa pamatinformāciju, lai dalībvalstis spētu pildīt savas saistības attiecībā uz neizraidīšanas principu.
- (46) Ja dalībvalsts plāno izraidīt personu, kas šajā dalībvalstī saņēmusi ES zilo karti un kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēja citā dalībvalstī, šai personai būtu jānodrošina aizsardzība pret izraidīšanu, kuru garantē Direktīva 2011/95/ES un 1951. gada 28. jūlija Ņenēvas Konvencijas par bēgļa statusu 33. pants saskaņā ar grozījumiem, kas ieviesti ar Ņujorkā 1967. gada 31. janvārī parakstīto protokolu (Ņenēvas Konvencija).
- (47) Gadījumos, kad saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES ir atļauta starptautiskās aizsardzības saņēmēja izraidīšana no dalībvalstu teritorijas, dalībvalstīm vajadzētu būt pienākamam nodrošināt to, ka visu informāciju iegūst no attiecīgajiem avotiem, vajadzības gadījumā arī no dalībvalsts, kas piešķirusi starptautisko aizsardzību, un šo informāciju rūpīgi izvērtē, lai garantētu, ka lēmums izraidīt starptautiskās aizsardzības saņēmēju ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pantu.
- (48) Būtu jāparedz īpaši noteikumi par ziņošanu, lai uzraudzītu šīs direktīvas īstenošanu, nolūkā konstatēt un, iespējams, neitralizēt tās varbūtējo ietekmi saistībā ar jaunattīstības valstu intelektuālā darbaspēka aizplūšanu un nolūkā novērst intelektuālā darbaspēka izšķērdēšanu.
- (49) Ņemot vērā to, ka dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt šīs direktīvas mērķus, proti, izveidot īpašu uzņemšanas procedūru un pieņemt iecerēšanas un uzturēšanās nosacījumus, kā arī tiesības, kas augstprasmes nodarbinātības nolūkā piemērojamas trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu ģimenes locekļiem, jo īpaši, lai labāk izmantotu ES vispārējo pievilcību attiecībā uz viņu mobilitātes nodrošināšanu starp dalībvalstīm un skaidra un vienota uzņemšanas kritēriju kopuma piedāvāšanu, un to, ka tāpēc šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kuri ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

⁴⁵

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 1987/2006 par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (SIS II) izveidi, darbību un izmantošanu (OV L 381, 28.12.2006., 4. lpp.).

- (50) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, saskaņā ar LES 6. pantu.
- (51) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁴⁶ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (52) Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, tām šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (53) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (54) Tāpēc Direktīva 2009/50/EK būtu jāatceļ,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva paredz:

- a) nosacījumus, ar kādiem dalībvalstu teritorijā var ieceļot un uzturēties ilgāk par trim mēnešiem trešo valstu valstspiederīgie augstprasmes nodarbinātības nolūkā un viņu ģimenes locekļi, kā arī šādu personu tiesības;
- b) nosacījumus, ar kādiem a) punktā minētie trešo valstu valstspiederīgie un viņu ģimenes locekļi var ieceļot un uzturēties dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kura pirmā piešķīra ES zilo karti, kā arī šādu personu tiesības.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) „trešās valsts valstspiederīgais” ir jebkura persona, kas nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 20. panta 1. punkta nozīmē;

⁴⁶ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

- b) „augstprasmes nodarbinātība” ir tādas personas nodarbinātība:
- kura attiecīgajā dalībvalstī ir aizsargāta kā nodarbinātais atbilstīgi valsts nodarbinātības tiesību aktiem vai valsts praksei neatkarīgi no juridiskajām attiecībām, un šīs nodarbinātības mērķis ir kāda cita labā vai vadībā veikt īstu un efektīvu darbu;
 - kura ir atalgota; un
 - kurai ir vajadzīgā kompetence, ko apliecina augstākā profesionālā kvalifikācija;
- c) „ES zilā karte” ir uzturēšanās atļauja, kas tiek dēvēta par „ES zilo karti” un kas turētājam dod tiesības dzīvot un strādāt dalībvalsts teritorijā saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem;
- d) „pirmā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kura pirmā trešās valsts valstspiederīgajam piešķir „ES zilo karti”;
- e) „otrā dalībvalsts” ir jebkura dalībvalsts, kurā ES zilās kartes turētājs ir iecerējis izmantot vai izmanto mobilitātes tiesības šīs direktīvas nozīmē un kura nav pirmā dalībvalsts;
- f) „ģimenes locekļi” ir trešās valsts valstspiederīgie, kā noteikts Direktīvas 2003/86/EK 4. panta 1. punktā;
- g) „augstākā profesionālā kvalifikācija” ir kvalifikācija, ko apliecina pierādījumi par augstāko izglītības kvalifikāciju vai augstākajām profesionālajām prasmēm;
- h) „augstākā izglītības kvalifikācija” ir jebkurš diploms, apliecība vai citi pierādījumi par oficiālu kvalifikāciju, ko izdevusi kompetenta iestāde un kas apliecina sekmīgi pabeigtu pēcvidusskolas līmeņa augstāko izglītību vai līdzvērtīgu terciārās izglītības programmu, proti, tādu kursu kopumu, kuru nodrošina izglītības iestāde, ko tās atrašanās vietas valsts ir atzinusi par augstākās izglītības iestādi vai līdzvērtīgu terciārās izglītības iestādi, kurā kvalifikācijas iegūšanai mācības ilga vismaz trīs gadus, un kas atbilst vismaz *ISCED* 2011 6. līmenim vai EKI 6. līmenim saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- i) „augstākās profesionālās prasmes” ir prasmes, ko apliecina vismaz trīs gadu profesionālā pieredze līmenī, kas līdzvērtīgs augstākās izglītības kvalifikācijai attiecīgajā profesijā vai nozarē, kura noteikta darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā;
- j) „profesionālā pieredze” ir faktiskā un likumīga strādāšana attiecīgajā profesijā;
- k) „reglamentēta profesija” ir reglamentēta profesija, kā noteikts Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā;
- l) „saimnieciskā darbība” ir pagaidu darbība, kas saistīta ar darba devēja ekonomiskajām interesēm, piemēram, iekšēju vai ārēju uzņēmējdarbības sanāksmju apmeklēšana, konferenču un semināru apmeklēšana, darījumu sarunu virzīšana, pārdošanas vai mārketinga darbību īstenošana, iekšējo vai klientu revīziju veikšana, uzņēmējdarbības iespēju izpēte vai apmācību apmeklēšana vai apgūšana;
- m) „starptautiskā aizsardzība” ir aizsardzība, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES 2. panta a) punktā.

3. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz pieteikumu uzņemšanai vai kas ir uzņemti kādas dalībvalsts teritorijā augstprasmes nodarbinātības nolūkā.
2. Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem:
 - a) kuri vēlas saņemt starptautisko aizsardzību un gaida lēmumu par savu statusu vai kuri ir pagaidu aizsardzības saņēmēji saskaņā ar Padomes Direktīvu 2001/55/EK⁴⁷ kādā dalībvalstī;
 - b) kuri vēlas saņemt aizsardzību saskaņā ar dalībvalsts valsts tiesību aktiem, starptautiskajām saistībām vai praksi un gaida lēmumu par savu statusu vai kuri ir aizsardzības saņēmēji saskaņā ar dalībvalsts valsts tiesību aktiem, starptautiskajām saistībām vai praksi;
 - c) kuri piesakās uz uzturēšanos kādā dalībvalstī pētnieka statusā Direktīvas (ES) 2016/801 nozīmē, lai veiktu pētniecības projektu;
 - d) kuriem ir ES pastāvīgā iedzīvotāja statuss kādā no dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvu 2003/109/EK un kuri izmanto savas tiesības uzturēties citā dalībvalstī, lai veiktu saimniecisko darbību darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā;
 - e) kuri ieceļo kādā no dalībvalstīm saskaņā ar saistībām, kas ietvertas kādā no starptautiskajiem nolīgumiem, kas atvieglo ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos noteiktām fizisku personu kategorijām, kuras saistītas ar tirdzniecību un ieguldījumiem, izņemot trešo valstu valstspiederīgos, kas ir uzņemti kādas dalībvalsts teritorijā kā uzņēmuma ietvaros pārcelti darbinieki saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/66/ES⁴⁸;
 - f) kuri uzņemti kādas dalībvalsts teritorijā kā sezonas darba ņēmēji saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/36/ES⁴⁹;
 - g) kuru izraidīšana ir atlikta faktiska vai juridiska pamatojuma dēļ;
 - h) uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK⁵⁰, kamēr viņi ir norīkoti attiecīgās dalībvalsts teritorijā;
 - i) kuriem ir Savienības pilsoņiem līdzvērtīgas brīvas pārvietošanās tiesības saskaņā ar nolīgumiem starp Savienību un tās dalībvalstīm un trešām valstīm.

⁴⁷ Padomes 2001. gada 20. jūlija Direktīva 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.).

⁴⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/66/ES par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros (OV L 157, 27.5.2014., 1. lpp.).

⁴⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/36/ES par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā (OV L 94, 28.3.2014., 375. lpp.).

⁵⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīva 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.).

3. Šī direktīva neskar nolīgumus starp Savienību un tās dalībvalstīm vai starp dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm, kuros uzskaitītas profesijas, uz ko šī direktīva neattiecas, lai nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kuras izjūt darbinieku trūkumu, aizsargājot cilvēkresursus jaunattīstības valstīs, kas ir šo nolīgumu parakstītājas.
4. Dalībvalstis trešo valstu valstspiederīgajiem augstprasmes nodarbinātības nolūkos neizdod nekādu citu atļauju kā vien ES zilo karti.

4. pants

Labvēlīgāki noteikumi

1. Šo direktīvu piemēro, neierobežojot labvēlīgākus noteikumus, kas ietverti:
 - a) Savienības tiesību aktos, tostarp divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību vai Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses;
 - b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā.
2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības pieņemt vai paturēt labvēlīgākus noteikumus attiecībā uz 10., 14., 15. un 16. pantu un 17. panta 5. punktu.

II nodaļa

Uzņemšanas, atteikuma un atsaukšanas kritēriji

5. pants

Uzņemšanas kritēriji

1. Trešās valsts valstspiederīgais, kas piesakās uz ES zilo karti:
 - a) uzrāda derīgu darba līgumu vai — ja tā paredzēts valsts tiesību aktos — saistošu darba piedāvājumu attiecībā uz augstprasmes nodarbinātību uz vismaz sešiem mēnešiem attiecīgajā dalībvalstī;
 - b) reglamentētām profesijām — uzrāda dokumentu, kas apliecina, ka ir izpildīti valsts tiesību aktos paredzētie nosacījumi par to, kā Savienības pilsoņi strādā darba līgumā vai saistošā darba piedāvājumā norādītajā reglamentētajā profesijā, kā paredzēts valsts tiesību aktos;
 - c) nereglamentētām profesijām — uzrāda pierādījumus, kas apliecina augstāko profesionālo kvalifikāciju;
 - d) uzrāda derīgu ceļošanas dokumentu, kā noteikts valsts tiesību aktos, un, ja vajadzīgs, vīzas pieteikumu vai derīgu vīzu, vai — attiecīgā gadījumā — derīgu uzturēšanās atļauju vai derīgu ilgtermiņa uzturēšanās vīzu;
 - e) uzrāda pierādījumu par to, ka viņam ir veselības apdrošināšana vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, ka viņš ir pieteicies uz veselības apdrošināšanu,

kas sedz visus riskus, kurus parasti aptver attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgo apdrošināšana, periodiem, kad šāds apdrošināšanas segums un atbilstīgās tiesības uz pabalstiem netiek nodrošinātas saskaņā ar darba līgumu vai neizriet no darba līguma.

2. Papildus 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem bruto gada alga, kas izriet no darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā noteiktās mēnešalgas vai gada algas, nav mazāka par valsts algas sliekšni, ko šajā nolūkā noteikušas un publicējušas dalībvalstis. Dalībvalstu noteiktais algas sliekšnis ir vismaz attiecīgās dalībvalsts 1 vidējās bruto gada algas apmērā un nepārsniedz 1,4 šādas bruto gada algas.
3. Dalībvalstis prasa, lai tiktu ievēroti visi nosacījumi, kas paredzēti piemērojamos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē attiecīgajās augstprasmes nodarbinātības profesiju nozarēs.
4. Atkāpjoties no 2. punkta, un attiecībā uz nodarbinātību profesijās, kurās īpaši vajadzīgi darba ņēmēji no trešām valstīm un kuras ietilpst *ISCO* 1. un 2. pamatgrupā, algas sliekšnis ir 80 % no algas sliekšņa, ko attiecīgā dalībvalsts noteikusi saskaņā ar 2. punktu.
5. Atkāpjoties no 2. punkta, attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ieguvuši augstāko izglītības kvalifikāciju ne vairāk kā pirms trim gadiem no laika, kad tiek iesniegts ES zilās kartes pieteikums, algas sliekšnis ir 80 % no algas sliekšņa, ko attiecīgā dalībvalsts noteikusi saskaņā ar 2. punktu. Šo trīs gadu periodu piemēro atkārtoti katru reizi, kad tiek sasniegts ikviens no augstākās izglītības kvalifikācijas līmeņiem.

Šā punkta pirmajā daļā minētais algas sliekšnis ir piemērojams vienmēr, kad pieteikums uz pirmo ES zilo karti vai uz tās atjaunošanu tiek iesniegts minētā trīs gadu perioda laikā. Ja trīs gadu perioda laikā izdota ES zilā karte tiek atjaunota pēc šā trīs gadu perioda izbeigšanās, ir piemērojams 2. punktā minētais algas sliekšnis. Tomēr, ja pirmā ES zilā karte, kas izdota šā trīs gadu perioda laikā, tika izdota uz laiku, kurš mazāks par 24 mēnešiem, pie pirmās atjaunošanas piemēro šā punkta pirmajā daļā minēto zemāko algas sliekšni.
6. Dalībvalstis atvieglo tādu dokumentu validēšanu un atzīšanu, kas apliecina attiecīgo augstāko profesionālo kvalifikāciju saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu.
7. Dalībvalstis noraida tādu trešo valstu valstspiederīgo pieteikumus, par kuriem tiek uzskatīts, ka viņi apdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrisko drošību un sabiedrības veselību.
8. Dalībvalstis var attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam pieprasīt norādīt adresi savā teritorijā.

Ja dalībvalsts valsts tiesību aktos ir prasīts adresi iesniegt pieteikuma iesniegšanas laikā un attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais vēl nezina savu turpmāko adresi, dalībvalsts pieņem pagaidu adresi. Tādā gadījumā trešās valsts valstspiederīgais norāda savu pastāvīgo adresi ne vēlāk kā tad, kad tiek izdota ES zilā karte saskaņā ar 8. pantu.

6. pants

Atteikuma iemesli

1. Dalībvalstis noraida ES zilās kartes pieteikumu jebkurā no šādiem gadījumiem:

- a) ja pieteikuma iesniedzējs neatbilst 5. pantā paredzētajiem nosacījumiem;
 - b) ja uzrādītie dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai ir viltoti, vai sagrozīti.
2. Gadījumos, kad vietējais darba tirgus saskaras ar nopietniem traucējumiem, piemēram, augstu bezdarba līmeni konkrētā profesijā vai nozarē, kas var attiekties uz konkrētu dalībvalsts teritorijas daļu, dalībvalstis var pārbaudīt, vai attiecīgo brīvo darba vietu varētu aizpildīt ar valsts vai Savienības darbaspēku, ar trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo attiecīgajā dalībvalstī un saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem jau ir tās darba tirgū, vai arī ar ES pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kas vēlas pārcelties uz minēto dalībvalsti augstprasmes nodarbinātības nolūkā atbilstīgi Direktīvas 2003/109/EK III nodaļai.
- Attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par savu nolūku veikt šādu pārbaudi konkrētajā profesijā vai nozarē, kas var attiekties uz konkrētu dalībvalsts teritorijas daļu, attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ieceļo no trešām valstīm, uz nākamajiem 12 mēnešiem, un sniedz Komisijai visus attiecīgos iemeslus, kas pamato šādu lēmumu. Attiecīgā dalībvalsts nosūta jaunu pamatotu paziņojumu par katru 12 mēnešu pagarinājumu.
3. Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, ja:
- a) darba devējs nav izpildījis savas juridiskās saistības attiecībā uz sociālo nodrošinājumu, nodokļiem, darba tiesībām vai darba apstākļiem;
 - b) darba devējs ir pieteicis sava uzņēmuma maksātnespēju vai uzņēmums ir likvidēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem maksātnespējas jomā, vai netiek veikta nekāda saimnieciskā darbība; vai
 - c) darba devējam ir piemērotas sankcijas par to, ka tas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kas valstī uzturas nelikumīgi, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/52/EK⁵¹ 9. pantā, vai par nedeklarētu darbu vai nelegālu nodarbinātību saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
4. Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, lai izcelsmes valstīs nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kurās trūkst kvalificētu darba ņēmēju.
5. Neskarot 1. punktu, jebkurā lēmumā noraidīt pieteikumu ņem vērā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus un ievēro proporcionalitātes principu.

7. pants

ES zilās kartes atsaukšana vai neatjaunošana

1. Dalībvalstis atsauc vai neatjauno ES zilo karti, ja:
- a) ES zilā karte vai uzrādītie dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai ir viltoti, vai sagrozīti;
 - b) trešās valsts valstspiederīgajam vairs nav derīga darba līguma augstprasmes nodarbinātībai vai kvalifikācijas, kas noteikta 5. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā, vai viņa vai viņas alga vairs neatbilst algas sliekšnim, kurš

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Direktīva 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (OV L 168, 30.6.2009., 24. lpp.).

noteikts saskaņā ar 5. panta 2., 4. vai 5. punktu (pēc nepieciešamības), neskarot 14. pantu.

2. Dalībvalstis var atsaukt vai neatjaunot saskaņā ar šo direktīvu izsniegto ES zilo karti jebkurā no šādiem gadījumiem:

- a) sabiedriskās kārtības, sabiedriskās drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ;
- b) pēc vajadzības, ja darba devējs nav izpildījis savas juridiskās saistības attiecībā uz sociālo nodrošinājumu, nodokļiem, darba tiesībām vai darba apstākļiem;
- c) ja vairs netiek ievēroti nosacījumi, kas paredzēti piemērojamos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē attiecīgajās augstprasmes nodarbinātības profesiju nozarēs;
- d) ja trešās valsts valstspiederīgais nav informējis — attiecīgā gadījumā — par 13. panta 1. punktā un 14. panta 3. punktā minētajām izmaiņām;
- e) ja trešās valsts valstspiederīgajam vairs nav derīga ceļošanas dokumenta;
- f) ja trešās valsts valstspiederīgais neievēro mobilitātes nosacījumus saskaņā ar šo nodaļu vai vairākkārt ļaunprātīgi izmanto šajā nodaļā paredzētos mobilitātes noteikumus.

Ja ES zilo karti atsauc vai neatjauno, pamatojoties uz 2. punkta e) apakšpunktu, dalībvalstis pirms ES zilās kartes atsaukšanas vai neatjaunošanas attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam nosaka saprātīgu termiņu derīga ceļošanas dokumenta iegūšanai un uzrādīšanai.

3. Šīs direktīvas 13. panta 1. punktā un 14. panta 3. punktā paredzētā paziņojuma nesniegšanu neuzskata par pietiekamu iemeslu ES zilās kartes atsaukšanai vai neatjaunošanai, ja turētājs var pierādīt, ka paziņojums nesasniedza kompetentās iestādes tāda iemesla pēc, kas nav atkarīgs no turētāja gribas.

4. Neskarot 1. punktu, jebkurā lēmumā par ES zilās kartes atsaukšanu vai neatjaunošanu ņem vērā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus un ievēro proporcionalitātes principu.

III nodaļa

ES zilā karte un procedūra

8. pants

ES zilā karte

1. Ja trešās valsts valstspiederīgais atbilst 5. pantā noteiktajiem kritērijiem un ja nav piemērojams 6. pantā paredzētais noraidījuma iemesls, viņam vai viņai izdod ES zilo karti.

Ja dalībvalsts izdod uzturēšanās atļaujas tikai savā teritorijā un ja trešās valsts valstspiederīgais atbilst visiem direktīvā paredzētajiem uzņemšanas nosacījumiem, attiecīgā dalībvalsts viņam vai viņai izdod vajadzīgo vīzu.

2. Dalībvalstis ES zilajai kartei nosaka standarta derīguma termiņu, kas ir vismaz 24 mēneši. Ja darba līgums aptver īsāku laikposmu, ES zilo karti izsniedz vismaz uz darba līguma termiņu plus trim mēnešiem. Kad ES zilo karti atjauno, tās derīguma termiņš ir vismaz 24 mēneši.
3. ES zilo karti izsniedz dalībvalsts kompetentās iestādes, izmantojot vienotu formu, kas noteikta Regulā (EK) Nr. 1030/2002. Saskaņā ar minētās regulas pielikuma a) punkta 7.5.–9. apakšpunktu dalībvalstis ES zilajā kartē norāda nosacījumus piekļuvei darba tirgum, kā noteikts šīs direktīvas 13. panta 1. punktā. Uzturēšanās atļaujas pozīcijā „atļaujas veids” dalībvalstis norāda „ES zilā karte”.
4. Ja dalībvalsts izdod ES zilo karti trešās valsts valstspiederīgajam, kam ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, dalībvalsts šā trešās valsts valstspiederīgā ES zilajā kartē pozīcijā „Piezīmes” norāda šādu piezīmi: „Starptautisko aizsardzību piešķirusi [dalībvalsts nosaukums] [datums]”. Ja šī dalībvalsts atsauc ES zilās kartes turētājam piešķirto starptautisko aizsardzību, tā atbilstošā gadījumā izdod jaunu ES zilo karti bez šādas piezīmes.
5. Ja dalībvalsts izdod ES zilo karti trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs citā dalībvalstī, dalībvalsts, kura izdod ES zilo karti, ES zilajā kartē norāda piezīmi „Starptautisko aizsardzību piešķirusi [dalībvalsts nosaukums] [datums]”.

Pirms dalībvalsts norāda šo piezīmi, tā informē dalībvalsti, kuru tā norādīs šajā piezīmē, par ES zilās kartes izdošanu un pieprasa šai dalībvalstij sniegt informāciju par to, vai ES zilās kartes turētājs joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs. Piezīmē norādītā dalībvalsts sniedz atbildi ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas. Ja starptautiskā aizsardzība ir atsaukta saskaņā ar galīgu lēmumu, dalībvalsts, kas izdod ES zilo karti, nenorāda šādu piezīmi.

Ja saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem instrumentiem vai valsts tiesību aktiem atbildību par ES zilās kartes turētāja starptautisko aizsardzību nodeva dalībvalstij pēc tam, kad tā izdeva ES zilo karti saskaņā ar pirmo daļu, šī dalībvalsts attiecīgi groza piezīmi trīs mēnešu laikā pēc nodošanas.
6. ES zilās kartes derīguma termiņā tās turētājam ir šādas tiesības:
 - a) ieceļot, atkārtoti ieceļot un uzturēties tās dalībvalsts teritorijā, kas izdevusi ES zilo karti;
 - b) izmantot šajā direktīvā atzītās tiesības.

9. pants

Uzņemšanas pieteikumi

1. Dalībvalstis izlemj, vai ES zilās kartes pieteikumi ir jāiesniedz trešās valsts valstspiederīgajam vai darba devējam. Dalībvalstis var pieļaut, ka pieteikumu var iesniegt jebkurš no tiem.
2. Pieteikumu izskata un izvērtē vai nu tikmēr, kamēr trešās valsts valstspiederīgais uzturas ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kurā viņš vai viņa vēlas tikt uzņemts(-a), vai arī tad, kad viņš vai viņa jau likumīgi atrodas šīs dalībvalsts teritorijā.

10. pants

Procesuālās garantijas

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes pieņem lēmumu par ES zilās kartes pieteikumu un rakstiski paziņo pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar paziņošanas procedūrām, kas noteiktas attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos. Paziņojumu nosūta ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas datuma.
Ja darba devējs ir atzīts saskaņā ar 12. pantu, paziņojumu nosūta ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas datuma.
2. Ārkārtas un pienācīgi pamatotos gadījumos, kas saistīti ar pieteikuma sarežģītību, dalībvalstis var 1. punktā minēto maksimālo periodu pagarināt par 30 dienām. Dalībvalstis paziņo pieteikuma iesniedzējam par pagarinājumu pirms maksimālā perioda beigām.
3. Ja pieteikuma pamatojumā sniegtā informācija vai dokumenti nav pietiekami vai pilnīgi, kompetentās iestādes paziņo pieteikuma iesniedzējam, kāda papildu informācija ir nepieciešama, un nosaka saprātīgu termiņu tās sniegšanai. Šā panta 1. punktā minēto termiņu aptur līdz laikam, kad iestādes saņēmušas vajadzīgo papildu informāciju vai dokumentus. Ja papildu informācija vai dokumenti noteiktajā termiņā nav iesniegti, pieteikumu var noraidīt.
4. Jebkuru lēmumu noraidīt ES zilās kartes pieteikumu vai lēmumu neatjaunot vai atsaukt ES zilo karti rakstiski paziņo attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam un — attiecīgā gadījumā — viņa darba devējam saskaņā ar paziņošanas procedūrām, kādas noteiktas attiecīgajos valsts tiesību aktos. Paziņojumā norāda lēmuma iemeslus un kompetento iestādi, kam var iesniegt apelāciju, kā arī apelācijas iesniegšanas termiņu. Dalībvalstis paredz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
5. Pieteikuma iesniedzējs var iesniegt atjaunošanas pieteikumu pirms ES zilās kartes derīguma termiņa beigām. Atjaunošanas pieteikuma iesniegšanai dalībvalstis var noteikt maksimālu 60 dienu termiņu pirms ES zilās kartes termiņa beigām.
6. Ja ES zilās kartes atļaujas derīguma termiņš beidzas atjaunošanas procedūras laikā, dalībvalstis trešās valsts valstspiederīgajam atļauj palikt savā teritorijā, kamēr kompetentās iestādes pieņem lēmumu par pieteikumu.

11. pants

Maksas

Dalībvalstu noteiktās maksas par pieteikumu izskatīšanu nedrīkst būt nesamērīgas vai pārmērīgas.

12. pants

Atzīti darba devēji

1. Dalībvalstis var izlemt paredzēt darba devēju atzīšanas procedūras saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi, lai ES zilās kartes saņemšanai piemērotu vienkāršotas procedūras.

Ja dalībvalsts izlemj paredzēt atzīšanas procedūras, tā attiecīgajiem darba devējiem sniedz skaidru un pārredzamu informāciju cita starpā par apstiprinājuma nosacījumiem un kritērijiem, atzinuma derīguma termiņa un nosacījumu neievērošanas sekām, ietverot iespējamu atsaukšanu un neatjaunošanu, kā arī par jebkādam piemērojamām sankcijām.

Atzīšanas procedūras nedrīkst būt saistītas ar nesamērīgu vai pārmērīgu administratīvo slogu vai izmaksām darba devējiem.

2. Dalībvalstis var atteikties atzīt darba devēju saskaņā ar 1. punktu, ja šim darba devējam ir piemērotas sankcijas par tādu trešo valstu valstspiederīgo nodarbināšanu, kas valstī uzturas nelikumīgi, kā noteikts Direktīvā 2009/52/EK.

Vienkāršotās procedūras ietver pieteikumu izskatīšanu saskaņā ar 10. panta 1. punkta otro daļu. Pieteikumu iesniedzējus atbrīvo no pienākuma uzrādīt 5. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktā un 5. panta 8. punktā minētos pierādījumus.

3. Dalībvalsts paredz pasākumus, lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu. Šie pasākumi var ietvert uzraudzību, regulārus novērtējumus un — attiecīgā gadījumā — pārbaudes saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi.

Dalībvalstis var papildus citiem pasākumiem atteikties atjaunot vai izlemt atsaukt atzīta darba devēja statusu, ja šis darba devējs nav ievērojis savas saistības saskaņā ar šo direktīvu vai gadījumos, kad atzinums ir iegūts krāpnieciskā ceļā.

IV nodaļa

Tiesības

13. pants

Piekļuve darba tirgum

1. ES zilās kartes turētājiem ir neierobežota piekļuve augstprasmes nodarbinātībai attiecīgajā dalībvalstī. Dalībvalstis var pieprasīt, lai darba devēja maiņa un izmaiņas, kas ietekmē atbilstību 5. pantā izklāstītajiem uzņemšanas kritērijiem, tiek paziņotas saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām.
Paziņošanas procedūra neaptur ES zilās kartes turētāja tiesības turpināt nodarbinātību.
2. Neskarot 5. pantā izklāstītos uzņemšanas kritērijus, ES zilās kartes turētāji var paralēli augstprasmes nodarbinātībai iesaistīties pašnodarbinātībā.
3. Atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstis var saglabāt ierobežojumus attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai, ja šādas nodarbinātības darbības ietver iesaisti valsts pilnvaru īstenošanā un pienākumu aizsargāt valsts vispārējās intereses.
4. Šo pantu piemēro, neskarot priekšrocības principu Savienības pilsoņiem, kad tas ir piemērojams saskaņā ar attiecīgo pievienošanās aktu noteikumiem.

14. pants

Pagaidu bezdarbs

1. Bezdarbs pats par sevi nav iemesls ES zilās kartes atsaukšanai, ja vien bezdarba periods nepārsniedz trīs secīgus mēnešus vai ja bezdarbs iestājas vairāk nekā vienu reizi ES zilās kartes derīguma termiņa laikā.
2. Šā panta 1. punktā minētajā periodā ES zilās kartes turētājam ir atļauts meklēt un uzsākt nodarbinātību saskaņā ar 13. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.
3. ES zilās kartes turētājs par bezdarba perioda sākumu un — attiecīgā gadījumā — beigām paziņo uzturēšanās dalībvalsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām.

15. pants

Vienlīdzīga attieksme

1. ES zilās kartes turētāji saņem vienlīdzīgu attieksmi ar ES zilās kartes izsniedzējas dalībvalsts valstspiederīgajiem attiecībā uz šādiem aspektiem:
 - a) nodarbinātības noteikumi, tostarp minimālais darbspējas vecums, darba apstākļi, tostarp atalgojums un atļaušana, darba laiks, atvaļinājums un brīvdienas, kā arī veselības aizsardzības un drošības prasības darba vietā;
 - b) biedrošanās brīvība un piederība organizācijai/dalība organizācijā, kas pārstāv darba ņēmējus vai darba devējus, vai jebkurā organizācijā, kuras locekļi ir konkrētu profesiju pārstāvji, ieskaitot šo organizāciju piešķirtās tiesības un priekšrocības, neskarot valsts tiesību aktu noteikumus par sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību;
 - c) izglītība un arodmācības;
 - d) diplomu, sertifikātu un citu profesionālo kvalifikāciju atzīšana saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām;
 - e) Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā noteiktās sociālā nodrošinājuma jomas;
 - f) piekļuve precēm un pakalpojumiem un sabiedriski pieejamu preču piegāde un pakalpojumu sniegšana, tostarp mājokļa iegūšanas procedūras, kā arī informācijas un palīdzības pakalpojumi, ko sniedz nodarbinātības dienesti.
2. Saistībā ar 1. punkta c) apakšpunktu attiecīgā dalībvalsts var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz stipendijām un uzturēšanas pabalstiem, kā arī aizdevumiem vai citām dotācijām un aizdevumiem attiecībā uz vidusskolas un augstāko izglītību un arodmācībām. Piekļuve universitātes un pēcvidusskolas izglītībai var būt atkarīga no atbilstības valsts tiesību aktos paredzētiem īpašiem priekšnoteikumiem.

Saistībā ar 1. punkta f) apakšpunktu attiecīgā dalībvalsts var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz mājokļa iegūšanas procedūrām. Tas neskar līgumslēgšanas brīvību saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem.
3. ES zilās kartes turētāji, kas pārceļas uz trešo valsti, vai šādu ES zilās kartes turētāju apgādību zaudējušas personas, kuras uzturas trešā valstī un kuru tiesības izriet no šāda ES zilās kartes turētāja statusa, saņem obligātās pensijas saistībā ar vecumu, invaliditāti un nāvi, pamatojoties uz šo ES zilās kartes turētāju iepriekšēju

nodarbinātību un kārtību, kas minēta Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā, ar tādiem pašiem nosacījumiem un tādām pašām likmēm, kādas piemēro attiecīgo dalībvalstu valstspiederīgajiem, kad tie pārceļas uz trešo valsti.

4. Šā panta 1. punktā noteiktās tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi neskar dalībvalsts tiesības atsaukt vai atteikties atjaunot ES zilo karti saskaņā ar 7. pantu.
5. Šo pantu nepiemēro ES zilās kartes turētājiem, kas attiecīgajā dalībvalstī ir tiesību uz brīvu pārvietošanos saņēmēji saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
6. Šis pants attiecas uz ES zilās kartes turētājiem, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēji tikai tad, ja viņi uzturas dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kas viņiem piešķir starptautisko aizsardzību.

16. pants

Ģimenes locekļi

1. Padomes Direktīvu 2003/86/EK piemēro ar atkāpēm, kas noteiktas šajā pantā.
2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 3. panta 1. punkta un 8. panta, ģimenes atkalapvienošanās nepadara atkarīgu no prasības, lai ES zilās kartes turētājam būtu saprātīgas iespējas iegūt pastāvīgas uzturēšanās tiesības un viņš būtu nodzīvojis dalībvalstī obligāto minimālo periodu.
3. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 4. panta 1. punkta trešās daļas un 7. panta 2. punkta otrās daļas, minētajos noteikumos paredzētos integrācijas nosacījumus un pasākumus var piemērot vienīgi pēc tam, kad attiecīgajām personām ir atļauta ģimenes atkalapvienošanās.
4. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 5. panta 4. punkta pirmās daļas, ja ir atbilstība ģimenes atkalapvienošanās nosacījumiem un ja pieteikumi iesniegti vienlaikus, uzturēšanās atļaujas ģimenes locekļiem piešķir kopā ar ES zilo karti. Ja ģimenes locekļi pievienojas ES zilās kartes turētājam pēc tam, kad viņam vai viņai ir izsniegta ES zilā karte, un ja ir atbilstība ģimenes atkalapvienošanās nosacījumiem, uzturēšanās atļaujas piešķir ne vēlāk kā 60 dienu laikā, sākot no pieteikuma iesniegšanas datuma.
5. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 13. panta 2. un 3. punkta, ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju derīguma termiņš ir tāds pats kā ES zilās kartes turētājam, ciktāl to pieļauj viņu ceļošanas dokumentu derīguma termiņš.
6. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 14. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 2. punkta, dalībvalstis nepiemēro nekādu laika ierobežojumu attiecībā uz piekļuvi darba tirgum. Neskarot šīs direktīvas 13. panta 3. punktā minētos ierobežojumus, ģimenes locekļiem attiecīgajā dalībvalstī ir piekļuve jebkādi nodarbinātībai vai pašnodarbinātībai.

Pirms ģimenes loceklim piešķir piekļuvi nodarbinātībai, dalībvalstis var pārbaudīt, vai attiecīgo brīvo darba vietu varētu aizpildīt ar valsts vai Savienības darbaspēku, ar trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo attiecīgajā dalībvalstī un saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem jau ir tās darba tirgū, vai arī ar ES pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuri vēlas pārcelties uz minēto dalībvalsti nodarbinātības nolūkā atbilstīgi Direktīvas 2003/109/EK III nodaļai.

7. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 15. panta 1. punkta, lai aprēķinātu piecu gadu uzturēšanās termiņu, kas nepieciešams, lai saņemtu pastāvīgu uzturēšanās atļauju, summē uzturēšanos dažādās dalībvalstīs.
8. Analogi piemēro 17. pantā paredzētos noteikumus par ES zilās kartes turētāja uzturēšanās periodu dažādās dalībvalstīs summēšanu, lai iegūtu ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu.
9. Šo pantu nepiemēro ES zilās kartes turētājiem, kas attiecīgajā dalībvalstī ir tiesību uz brīvu pārvietošanos saņēmēji saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
10. Šis pants attiecas uz ES zilās kartes turētājiem, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēji tikai tad, ja viņi uzturas dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kas viņiem piešķir starptautisko aizsardzību.

17. pants

ES pastāvīgā iedzīvotāja statuss ES zilās kartes turētājiem

1. Direktīvu 2003/109/EK piemēro ar atkāpēm, kas noteiktas šajā pantā.
2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 1. punkta, dalībvalstis piešķir ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ir likumīgi un nepārtraukti uzturējušies to teritorijā kā ES zilās kartes turētāji trīs gadus tieši pirms attiecīgā pieteikuma iesniegšanas.

Saskaņā ar šā punkta pirmo daļu piešķirtu ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu var atsaukt pirms Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 1. punktā minētā likumīgas un nepārtrauktas piecu gadu ilgas uzturēšanās perioda dalībvalstu teritorijā pabeigšanas, ja trešās valsts valstspiederīgais kļūst par bezdarbnieku un ja tam nav pietiekamu resursu, lai uzturētu sevi un — attiecīgos gadījumos — savus ģimenes locekļus, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu.

Tomēr ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu neatsauc, ja trešās valsts valstspiederīgais:

- a) uz laiku ir darbnespējīgs slimības vai nelaimes gadījuma dēļ;
 - b) ir pienācīgi reģistrēts kā piespiedu bezdarbnieks un attiecīgajā nodarbinātības dienestā ir reģistrējies kā darba meklētājs;
 - c) uzsāk arodmācības, kas, ja vien trešās valsts valstspiederīgais nav piespiedu bezdarbnieks, ir saistītas ar iepriekšējo nodarbinātību.
3. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 1. punkta, ES zilās kartes turētājam, kas izmantojis šīs direktīvas 20. pantā noteikto iespēju, ir atļauts summēt uzturēšanās periodus dažādās dalībvalstīs, lai izpildītu prasību par uzturēšanās ilgumu, ja šis turētājs ir sasummējis:
 - a) piecu gadu ilgu likumīgu un nepārtrauktu uzturēšanos dalībvalstu teritorijā; un
 - b) divu gadu ilgu likumīgu un nepārtrauktu uzturēšanos, esot ES zilās kartes turētājam, tieši pirms attiecīgā pieteikuma iesniegšanas tās dalībvalsts teritorijā, kurā ir iesniegts pieteikums uz ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu.
 4. Lai aprēķinātu piecu gadu ilgas likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās periodu Savienībā, kā minēts 3. punkta a) apakšpunktā, un atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 3. punkta pirmās daļas, prombūtnes periodi no dalībvalstu teritorijas nepārtrauc šo piecu gadu periodu, ja šie prombūtnes periodi

nepārsniedz divpadsmit secīgus mēnešus un kopā nepārsniedz astoņpadsmit mēnešus piecu gadu likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās periodā.

5. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis līdz 24 secīgiem mēnešiem pagarina prombūtnes periodu no dalībvalstu teritorijas, kas atļauts ES pastāvīgajam iedzīvotājam, kuram ir pastāvīgā uzturēšanās atļauja ar šīs direktīvas 18. panta 2. punktā minēto piezīmi, un viņa ģimenes locekļiem, kam piešķirts ES pastāvīgā iedzīvotāja statuss.
6. Šā panta 4. un 5. punktā paredzētās atkāpes var attiecināt vienīgi uz gadījumiem, kad attiecīgais trešo valstu valstspiederīgais var pierādīt, ka viņš bijis prom no dalībvalstu teritorijas, lai veiktu saimniecisko darbību darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā vai lai pildītu brīvprātīgo dienestu, vai studētu savā izcelsmes valstī.
7. Direktīvas 15. panta 1. punkta f) apakšpunktu, 19. pantu un — attiecīgā gadījumā — 16. un 21. pantu piemēro personām, kam ir pastāvīgā uzturēšanās atļauja ar 18. panta 2. punktā minēto piezīmi.
8. Ja ES pastāvīgais iedzīvotājs, kam ir pastāvīgā uzturēšanās atļauja ar šīs direktīvas 18. panta 2. punktā minēto piezīmi, izmanto savas tiesības pārcelties uz otru dalībvalsti saskaņā ar Direktīvas 2003/109/EK III nodaļu, nepiemēro minētās direktīvas 14. panta 3. un 4. punktu un 15. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Otrā dalībvalsts piemēro pasākumus saskaņā ar šīs direktīvas 20. panta 6. punktu.

18. pants

Pastāvīgā uzturēšanās atļauja

1. ES zilās kartes turētājiem, kas atbilst šīs direktīvas 17. pantā izklāstītajiem nosacījumiem ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai, izsniedz uzturēšanās atļauju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1030/2002 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu.
2. Dalībvalstis šā panta 1. punktā minētajā uzturēšanās atļaujā pozīcijā „Piezīmes” norāda „Bijušais ES zilās kartes turētājs”.

V nodaļa

Mobilitāte starp dalībvalstīm

19. pants

Saimnieciskā darbība otrā dalībvalstī

1. Ja trešās valsts valstspiederīgais, kam ir derīga ES zilā karte, kuru izdevusi dalībvalsts, kas piemēro visu Šengenas *acquis*, ieceļo un uzturas vienā vai vairākās otrajās dalībvalstīs, lai veiktu saimniecisko darbību, uz laiku līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu periodā, otrā dalībvalsts nepieprasa nekādu citu atļauju šādas darbības veikšanai kā vien ES zilo karti, kuru izdevusi pirmā dalībvalsts.
2. Trešās valsts valstspiederīgajam, kam ir derīga ES zilā karte, kuru izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis*, ir tiesības ieceļot un uzturēties vienā vai vairākās otrajās dalībvalstīs, lai veiktu saimniecisko darbību, uz laiku līdz

90 dienām jebkurā 180 dienu periodā, pamatojoties uz ES zilo karti, kuru izdevusi pirmā dalībvalsts. Otrā dalībvalsts nepieprasa nekādu citu atļauju saimnieciskās darbības veikšanai kā vien ES zilo karti, ko izdevusi pirmā dalībvalsts.

20. pants

ES zilās kartes pieteikums otrā dalībvalstī

1. Pēc divpadsmit mēnešu ilgas likumīgas uzturēšanās pirmajā dalībvalstī, esot zilās kartes turētājam, trešās valsts valstspiederīgajam ir tiesības ieceļot otrā dalībvalstī augstprasmes nodarbinātības nolūkā, pamatojoties uz ES zilo karti un derīgu ceļošanas dokumentu saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Iespējami ātrāk un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc ieceļošanas otras dalībvalsts teritorijā ES zilās kartes turētājs vai viņa darba devējs, vai tie abi iesniedz šīs dalībvalsts kompetentajai iestādei ES zilās kartes pieteikumu un uzrāda visus dokumentus, kas apliecina atbilstību 3. punktā minētajiem nosacījumiem otrajai dalībvalstij.

ES zilās kartes turētājam atļauj strādāt otrajā dalībvalstī tūlīt pēc pieteikuma iesniegšanas.

Pieteikumu otrās dalībvalsts kompetentajai iestādei var iesniegt arī, kamēr ES zilās kartes turētājs vēl uzturas pirmās dalībvalsts teritorijā.

3. Saistībā ar 2. punktā minēto pieteikumu ES zilās kartes turētājs uzrāda:
 - a) derīgu ES zilo karti, ko izdevusi pirmā dalībvalsts;
 - b) derīgu darba līgumu vai — ja tā paredzēts valsts tiesību aktos — saistošu darba piedāvājumu attiecībā uz augstprasmes nodarbinātību uz vismaz sešiem mēnešiem otrajā dalībvalstī;
 - c) reglamentētām profesijām — dokumentu, kas apliecina, ka ir izpildīti valsts tiesību aktos paredzētie nosacījumi par to, kā Savienības pilsoņi strādā darba līgumā vai saistošā darba piedāvājumā norādītajā reglamentētajā profesijā, kā paredzēts valsts tiesību aktos;
 - d) derīgu ceļošanas dokumentu, kā noteikts valsts tiesību aktos;
 - e) pierādījumus par atbilstību algas sliekšnim, kas otrajā dalībvalstī noteikts, piemērojot 5. panta 2. punktu vai — attiecīgā gadījumā — minētā panta 4. vai 5. punktu.
4. Otrā dalībvalsts noraida ES zilās kartes pieteikumu jebkurā no šādiem gadījumiem:
 - a) nav iesniegti 3. punktā noteiktie dokumenti;
 - b) dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai ir viltoti, vai sagrozīti;
 - c) nodarbinātība neatbilst piemērojamos tiesību aktos, koplīgumos vai praksē paredzētajiem nosacījumiem, kā minēts 5. panta 3. punktā.
5. Otrā dalībvalsts noraida ES zilās kartes pieteikumu, ja trešās valsts valstspiederīgais apdraud sabiedrisko kārtību, sabiedrisko drošību un sabiedrības veselību.
6. Otrā dalībvalsts var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, pamatojoties uz pārbaudi, kas veikta saskaņā ar 6. panta 2. punktu, pēc minētajā pantā noteiktā pamatotā paziņojuma un tikai tad, ja arī otrā dalībvalsts ir ieviesusi šādas pārbaudes attiecībā

uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ieceļo no trešām valstīm saskaņā ar šo direktīvu.

7. Otrā dalībvalsts var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, ja trešās valsts valstspiederīgais atkārtoti ļaunprātīgi izmanto iespēju ieceļot un strādāt otrajās dalībvalstīs saskaņā ar šo pantu. Otrā dalībvalsts par noraidījumu informē pirmo dalībvalsti 7. panta 2. punkta f) apakšpunkta vajadzībām.
8. Atkāpjoties no 10. panta 1. punkta, otrā dalībvalsts pieņem lēmumu par ES zilās kartes pieteikumu un ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas datuma rakstiski paziņo pieteikuma iesniedzējam un pirmajai dalībvalstij par savu lēmumu:
 - a) gadījumā, ja ir atbilstība šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem — izdot ES zilo karti un atļaut trešās valsts valstspiederīgajam uzturēties savā teritorijā augstprasmju nodarbinātības nolūkā; vai
 - b) gadījumā, ja nav atbilstības šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem — atteikties izdot ES zilo karti un uzlikt par pienākumu pieteikuma iesniedzējam un viņa ģimenes locekļiem pamest tās teritoriju saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām.
9. Gadījumos, kad procedūras laikā beidzas termiņš ES zilajai kartei, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, otrā dalībvalsts, ja to paredz valsts tiesību akti, var izsniegt valsts pagaidu uzturēšanās atļaujas vai līdzvērtīgas atļaujas, kuras pieteikuma iesniedzējam ļauj turpināt likumīgi uzturēties tās teritorijā, līdz kompetentās iestādes pieņem lēmumu par attiecīgo pieteikumu.
10. Sākot ar otro reizi, kad ES zilās kartes turētājs un — attiecīgā gadījumā — viņa ģimenes locekļi izmanto iespēju pārcelties uz citu dalībvalsti saskaņā ar šo pantu, „pirmā dalībvalsts” ir dalībvalsts, no kuras attiecīgā persona pārceļas, un „otrā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kam viņš iesniedz uzturēšanās pieteikumu. Atkāpjoties no 20. panta 1. punkta, ES zilās kartes turētājs var otrreiz pārcelties uz citu dalībvalsti pēc sešu mēnešu likumīgas uzturēšanās pirmajā dalībvalstī kā ES zilās kartes turētājs.

21. pants

Ģimenes locekļu uzturēšanās otrajā dalībvalstī

1. Ja ES zilās kartes turētājs pārceļas uz otru dalībvalsti saskaņā ar 20. pantu un ja ģimene jau bija izveidota pirmajā dalībvalstī, viņa vai viņas ģimenes locekļiem ir atļauts doties viņam vai viņai līdzīgi un ieceļot, un uzturēties otrajā dalībvalstī, pamatojoties uz derīgām uzturēšanās atļaujām, ko tie saņēmuši kā ES zilās kartes turētāja ģimenes locekļi pirmajā dalībvalstī.
2. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc ieceļošanas otrās dalībvalsts teritorijā attiecīgie ģimenes locekļi vai ES zilās kartes turētājs saskaņā ar valsts tiesību aktiem iesniedz šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm ģimenes locekļa uzturēšanās atļaujas pieteikumu.

Ja procedūras laikā beidzas termiņš ģimenes locekļa uzturēšanās atļaujai, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, vai tā vairs nedod turētājam tiesības likumīgi dzīvot otrās dalībvalsts teritorijā, otrā dalībvalsts ļauj ģimenes loceklim uzturēties savā teritorijā, vajadzības gadījumā izsniedzot valsts pagaidu uzturēšanās atļaujas vai

līdzvērtīgas atļaujas, līdz otrās dalībvalsts kompetentās iestādes pieņem lēmumu par attiecīgo pieteikumu.

3. Otrā dalībvalsts var pieprasīt, lai attiecīgie ģimenes locekļi kopā ar uzturēšanās atļaujas pieteikumu iesniedz:
 - a) savu uzturēšanās atļauju pirmajā dalībvalstī un derīgu ceļošanas dokumentu vai to apliecinātas kopijas;
 - b) pierādījumus, ka viņi kā ES zilās kartes turētāja ģimenes locekļi dzīvojuši pirmajā dalībvalstī.
4. Atkāpjoties no 16. panta 4. punkta, ja ģimenes locekļi pievienojas ES zilās kartes turētājam pēc pārcelšanās uz otro dalībvalsti, uzturēšanās atļaujas piešķir ne vēlāk kā 30 dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas datuma, ja ir atbilstība ģimenes atkalapvienošanās nosacījumiem.
5. Papildus 16. pantā uzskaitītajām atkāpēm otrā dalībvalsts nepieprasa Direktīvas 2003/86/EK 7. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos pierādījumus.
6. Ja ģimene nebija izveidota jau pirmajā dalībvalstī, piemēro 16. pantu.
7. Šis pants attiecas uz ES zilās kartes turētājiem, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēji, tikai tad, ja viņi pārcēlas, lai uzturētos dalībvalstī, kura nav dalībvalsts, kas viņiem piešķir starptautisko aizsardzību.
8. Šo pantu nepiemēro ES zilās kartes turētājiem, kas otrajā dalībvalstī ir tiesību uz brīvu pārvietošanās saņēmēji saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

22. pants

Aizsardzības pasākumi un sankcijas

1. Ja ES zilo karti izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis* un ja ES zilās kartes turētājs šķērso ārēju robežu 19. un 20. pantā minētās mobilitātes nolūkā, otrajai dalībvalstij ir tiesības kā ES zilās kartes turētāja mobilitātes pierādījumus pieprasīt:
 - a) derīgu ES zilo karti, ko izdevusi pirmā dalībvalsts;
 - b) direktīvas 19. panta vajadzībām — pierādījumus par uzturēšanās saimniecisko nolūku;
 - c) direktīvas 20. panta vajadzībām — derīgu darba līgumu vai saistošu darba piedāvājumu attiecībā uz augstprasmes nodarbinātību uz vismaz sešiem mēnešiem otrajā dalībvalstī.
2. Ja ES zilo karti izdevusi dalībvalsts, kas nepiemēro visu Šengenas *acquis* un ja ES zilās kartes turētāja ģimenes locekļi pievienojas viņam vai viņai, šķērsojot ārēju robežu, lai pārceltos uz otru dalībvalsti, kā minēts 21. panta 1. punktā, otrajai dalībvalstij ir tiesības papildus šā panta 1. punktā minētajiem pierādījumiem pieprasīt, lai ģimenes locekļi uzrāda savas uzturēšanās atļaujas pirmajā dalībvalstī kā ES zilās kartes turētāja ģimenes locekļi.
3. Ja otrā dalībvalsts noraida ES zilās kartes pieteikumu saskaņā ar 20. panta 8. punkta b) apakšpunktu, pirmā dalībvalsts pēc otrās dalībvalsts pieprasījuma ļauj ES zilās kartes turētājam un — attiecīgos gadījumos — viņa ģimenes locekļiem nekavējoties

atkārtoti ieceļot bez nekādām formalitātēm. To piemēro arī gadījumos, kad ES zilajai kartei, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, ir beidzies derīguma termiņš vai tā atsaukta pieteikuma izskatīšanas laikā. Direktīvas 14. pantu piemēro pēc atkārtotas ieceļošanas pirmajā dalībvalstī.

4. ES zilās kartes turētājam vai viņa darba devējam otrajā dalībvalstī var likt uzņemties izmaksas, kas saistītas ar ES zilās kartes turētāja un viņa ģimenes locekļu atkārtotu ieceļošanu, kā minēts 4. punktā.
5. Dalībvalstis var ES zilās kartes turētāja darba devēju saukt pie atbildības par šajā nodaļā paredzēto mobilitātes nosacījumu neievērošanu vai par šīs nodaļas mobilitātes noteikumu atkārtotu ļaunprātīgu izmantošanu.

Ja darba devēju sauc pie atbildības, attiecīgā dalībvalsts paredz sankcijas. Minētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

6. Ja dalībvalsts atsauc vai neatjauno ES zilo karti, kurā ietverta 8. panta 4. punktā minētā piezīme, un izlemj izraidīt trešās valsts valstspiederīgo, tā pieprasa piezīmē minētajai dalībvalstij apstiprināt, vai attiecīgā persona joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs šajā dalībvalstī. Piezīmē norādītā dalībvalsts sniedz atbildi viena mēneša laikā pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas.

Ja trešās valsts valstspiederīgais joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs piezīmē norādītajā dalībvalstī, minēto personu izraida uz minēto dalībvalsti, kura, neskarot piemērojamās Savienības vai valsts tiesību aktus un ģimenes vienotības principu, nekavējoties un bez formalitātēm atļauj atkārtoti ieceļot minētajai personai un tās ģimenes locekļiem.

Atkāpjoties no otrās daļas, dalībvalsts, kas pieņēmusi lēmumu par izraidīšanu, saglabā tiesības saskaņā ar tās starptautiskajām saistībām izraidīt trešās valsts valstspiederīgo uz citu valsti, kura nav dalībvalsts, kas piešķirusi starptautisko aizsardzību, ja minētā persona atbilst nosacījumiem, kas paredzēti Direktīvas 2011/95/ES 21. panta 2. punktā.

7. Ja ES zilās kartes turētājs vai viņa vai viņas ģimenes locekļi šķērso ārējo robežu dalībvalstij, kas piemēro visu Šengenas *acquis*, minētā dalībvalsts pārbauda datus Šengenas informācijas sistēmā. Šī dalībvalsts noraida tādu personu ieceļošanu, par kurām Šengenas informācijas sistēmā ir izdots brīdinājums, lai šīm personām liegtu ieceļošanu vai uzturēšanos.

VI nodaļa

Nobeiguma noteikumi

23. pants

Piekluve informācijai un uzraudzība

1. Dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējiem būtu viegli pieejama informācija par visiem dokumentārajiem pierādījumiem, kas nepieciešami, lai iesniegtu pieteikumu, un informācija par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, tostarp par trešo valstu valstspiederīgo, uz kuriem attiecas šī direktīva, un arī viņu ģimenes locekļu tiesībām, pienākumiem un procesuālajām garantijām. Šī informācija ietver informāciju par algas sliekšņiem, kas attiecīgajā dalībvalstī noteikti saskaņā ar 5. panta 2., 4. un 5. punktu, un par piemērojamām maksām.

Tāpat šī informācija ietver informāciju par:

- a) saimnieciskajām darbībām, ko ES zilās kartes turētājam no citas dalībvalsts atļauts veikt attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kā minēts 19. pantā;
- b) procedūrām, kas piemērojamas, lai saņemtu ES zilo karti, kā arī uzturēšanās atļaujas ģimenes locekļiem otrā dalībvalstī, kā minēts 20. un 21. pantā.

Gadījumā, ja dalībvalstis izlemj izmantot 6. panta 2. punktā paredzēto iespēju, paziņojumu par darba tirgus situācijas pārbaudi konkrētā profesijā vai nozarē konkrētā reģionā sniedz tādā pašā veidā.

2. Dalībvalstis katru gadu un katra grozījuma gadījumā paziņo Komisijai nosacījumu, ko tās izlēmušas piemērot, lai noteiktu gada algas sliekšņus, un izrietošās nominālās summas saskaņā ar 5. panta 2., 4. un 5. punktu.

Dalībvalstis katru gadu paziņo Komisijai sarakstu ar profesijām, uz ko attiecas atkāpe saskaņā ar 5. panta 4. punktu.

Ja dalībvalstis noraida ES zilās kartes pieteikumus, pamatojoties uz ētiskas darbā pieņemšanas apsvērumiem saskaņā ar 6. panta 4. punktu, tās paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm pienācīgi pamatotu lēmumu, norādot attiecīgās valstis un nozares.

Dalībvalstis katru gadu paziņo Komisijai sarakstu ar atļautajām saimnieciskajām darbībām, kā definēts 2. panta 1) punktā, lai piemērotu 19. pantu.

3. Dalībvalstis uzrauga un katru gadu paziņo Komisijai šīs direktīvas ietekmi uz valstu darba tirgiem.

24. pants

Statistikas dati

1. Reizi gadā un pirmo reizi ne vēlāk kā ...⁵² dalībvalstis saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 862/2007⁵³ paziņo Komisijai statistikas datus par trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kuriem iepriekšējā kalendārajā gadā piešķirtas ES zilās kartes un kuru pieteikumi ir noraidīti, norādot tos, kas saņēmuši noraidījumu, piemērojot 6. panta 2. punktu, kā arī par trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kuriem iepriekšējā kalendārajā gadā atjaunotas vai atsauktas ES zilās kartes. Šos statistikas datus sniedz dalījumā pēc pilsonības, profesijas, atļauju derīguma periodiem, pieteikumu iesniedzēju dzimuma un vecuma un ekonomikas nozarēm. Statistikas datus par trešo valstu valstspiederīgajiem, kam piešķirtas ES zilās kartes, sniedz arī dalījumā pēc starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, tiesību uz brīvu pārvietošanos saņēmējiem un personām, kuras saņēmušas ES pastāvīgā iedzīvotāja statusu saskaņā ar 17. pantu.
Tāpat paziņo statistikas datus par uzņemtajiem ģimenes locekļiem, izņemot informāciju par viņu profesiju un ekonomikas nozari.
Attiecībā uz ES zilās kartes turētājiem un viņu ģimenes locekļiem, kam ir piešķirtas uzturēšanās atļaujas otrā dalībvalstī saskaņā ar 20. un 21. pantu, sniegtajā informācijā papildus norāda iepriekšējās uzturēšanās dalībvalsti.
2. Direktīvas 5. panta 2., 4. un 5. punkta īstenošanas vajadzībām ievieto atsauci uz datiem, kas nosūtīti *Eurostat* saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 549/2013⁵⁴.

25. pants

Ziņošana

Reizi trijos gados un pirmo reizi [*piektajā gadā pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma*] Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs, jo īpaši par 5., 12., 19. un 20. panta ietekmes novērtējumu, un šīs direktīvas ietekmi uz situāciju valstu darba tirgos. Komisija ierosina jebkādos vajadzīgos grozījumus.

Komisija jo īpaši izvērtē 5. pantā noteiktā algas sliekšņa un minētajā pantā paredzēto atkāpju atbilstību, cita starpā ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās ekonomiskās, nozaru un ģeogrāfiskās situācijas, kā arī ietekmi uz darba tirgiem.

⁵² Ceturtajā gadā pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma.

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 862/2007 par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību, kā arī lai atceltu Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.).

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regula (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

26. pants

Sadarbība starp kontaktpunktiem

1. Dalībvalstis norīko kontaktpunktus, kas ir atbildīgi par 17., 19., 20. un 23. panta īstenošanai vajadzīgās informācijas saņemšanu un nosūtīšanu un kas efektīvi sadarbojas cits ar citu.
2. Dalībvalstu kontaktpunkti jo īpaši efektīvi sadarbojas attiecībā uz validēšanas pasākumiem ar ieinteresētajām personām izglītības, apmācības, nodarbinātības un jauniešu nozarēs, kā arī citās aktuālās politikas jomās, kas vajadzīgas, lai īstenotu 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 5. panta 6. punktu.
3. Dalībvalstis nodrošina pienācīgu sadarbību 1. punktā minētās informācijas un dokumentācijas apmaiņā. Dalībvalstis priekšroku dod informācijas apmaiņai ar elektroniskiem saziņas līdzekļiem.

27. pants

Direktīvas 2009/50/EK atcelšana

Direktīvu 2009/50/EK atceļ no ..[divi gadi+1 diena pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma].

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulām pielikumā.

28. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis pieņem tiesību aktus, noteikumus un administratīvos noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šai direktīvai līdz [divi gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma]. Tās par to nekavējoties informē Komisiju.
Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.
3. Atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstis pieņem tiesību aktus, noteikumus un administratīvos noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību 2. panta g) un i) punktam attiecībā uz augstāko profesionālo prasmju atzīšanu par augstāko profesionālo kvalifikāciju, līdz [2 gadi pēc vispārējā transponēšanas termiņa].

29. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

30. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*